

MUNDARIJA

Rezident koordinatorning so'zboshi

3

O'zbekistondagi Birlashgan Millatlar Tashkilotining Mamlakat guruhi (BMTMG)

4

BMT Taraqqiyot tizimining O'zbekistondagi asosiy rivojlanish hamkorlari

4

1-BOB: Mamlakat va mintaqaviy kontekstdagi asosiy voqealar

5

2-BOB: Birlashgan Millatlar Tashkilotining rivojlanish tizimini hamkorlik doirasidagi milliy rivojlanish ustuvorliklarini qo'llab-quvvatlash

8

2.1. Hamkorlik asoslari natijalariga umumiy sharh

9

2.2. Hamkorlik asoslari ustuvorliklari, natijalari va natijalari

12

2.3. Hamkorlikni qo'llab-quvvatlash va 2030 yil kun tartibini moliyalashtirish

45

2.4. Birlashgan Millatlar Tashkilotining hamkorlik natijalari: BMTning muvofiqligi, samaradorligi va natijalarga yo'naltirilganligi

50

2.5. Moliyaviy tahlil va resurslarni safarbar qilish

54

2.5.1. Moliyaviy tahlil

54

2.5.2. Resurslarni safarbar qilish va moliyalashtirish sifati

56

3-BOB: Kelgusi yil uchun BMTMJning asosiy e'tibori

57

Rezident koordinatoring so'zboshi

Hurmatli hamkorlar, hamkasblar va do'stlar,

Birlashgan Millatlar Tashkilotining O'zbekistondagi 2022 yil yakunlari bo'yicha hisobotini taqdim etish menga katta mamnuniyat bag'ishlaydi. Unda O'zbekistonning milliy ustuvorliklarini hamda Barqaror rivojlanish maqsadlarini (BRM) qo'llab-quvvatlash yo'lida O'zbekiston hukumati bilan hamkorlikda Birlashgan Millatlar Tashkilotining Mamlakat guruhi (BMTMG) amalga oshirgan qo'shma ishlari yoritib berilgan. Hisobot Birlashgan Millatlar Tashkilotining 2021-2025 yillarga mo'ljallangan Barqaror rivojlanish bo'yicha hamkorlik dasturida belgilangan natijalarga erishish bo'yicha erishilgan yutuqlarni taqdim etadi, bu esa O'zbekiston xalqining uzoq, sog'lom va farovon va xavfsiz hayot kechirishiga yordam beradi.

2022 yilda Birlashgan Millatlar Tashkiloti Kengashi paydo bo'lgan ehtiyojlarni ko'rib chiqdi, shu bilan birga barcha uchun samarali boshqaruv va adolatning ustuvor yo'nalishlarida milliy islohotlarni qo'llab-quvvatladi; shu jumladan, salomatlik, farovonlik va barqaror farovonlikka olib keladigan inklyuziv inson kapitalini rivojlantirish; va barqaror, iqlim o'zgarishiga moslashish va barqaror rivojlanish. Hisobotda ushbu qilingan ishlar O'zbekiston xalqi, xususan, ayollar va qizlar, yoshlar va barcha hududlardagi ijtimoiy himoyaga muhtoj insonlar hayotiga qanday ta'sir qilgani haqida ma'lumotlar keltirilgan.

"Hech kimni orqada qoldirmaslik" tamoyiliga asoslangan holda, ushbu hisobotda qayd etilgan natijalarga BMT tizimi O'zbekiston xalqi uchun aniq natijalarga erishish yaqin turli hamkorlar bilan birgalikda amalga oshirildi. O'zbekiston hukumati, fuqarolik jamiyati, xalqaro moliya institutlari va rivojlanish bo'yicha sheriklarning samarali hamkorligi uchun minnatdorchilik bildiraman. Shuningdek, O'zbekiston hukumati va xalqi oldidagi majburiyatlarimizni bajarish uchun tinimsiz mehnat qilayotgan BMTning O'zbekistondagi 400 dan ortiq xodimlariga chuqur minnatdorchiligimni bildirmoqchiman.

Xulosa qilib aytganda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining O'zbekistondagi oilasi mamlakatning barqaror rivojlanish bo'yicha milliy qarashlariga erishish uchun O'zbekiston hukumati va hamkorlari bilan hamkorlik qilishga sodiqligini yana bir bor tasdiqlashga ijozat bergaysiz. Birgalikda biz hamma uchun adolatli, teng va mustahkam jamiyat qurishimiz mumkin.



Konsuelo Vidal Bryus
O'zbekistonda Birlashgan Millatlar Tashkilotining doimiy koordinatori vazifasini bajaruvchi

BMTning Mamlakat guruhi

Mamlakatda doimiy vakolatxonasi bo'lgan BMT agentliklari, fondlari va dasturlari:



BMTning norezident agentliklari, fondlari va dasturlari:



Birlashgan Millatlar Tashkilotining O'zbekistondagi Mamlakat guruhi (BMTMG) **BMTning 25 ta agentligi, jamg'armalari va dasturlaridan** iborat. BMTMGga BMT Bosh kotibining O'zbekistondagi rivojlanish operatsiyalari bo'yicha tayinlangan vakili - BMTning doimiy koordinatori rahbarlik qiladi.

BMT Taraqqiyot tizimining O'zbekistondagi asosiy rivojlanish hamkorlari

Birlashgan Millatlar Tashkilotining O'zbekistondagi vakolatxonasi O'zbekiston Hukumati (O'zbekiston Hukumati) bilan hamkorlikda **Birlashgan Millatlar Tashkilotining 2021-2025 yillarga mo'ljallangan Barqaror rivojlanish bo'yicha hamkorlik doiraviy dasturida** belgilangan majburiyatlarni bajarish bo'yicha ish olib boradi. Hamkorlik asoslari Barqaror rivojlanish milliy maqsadlariga (BRM) erishishda O'zbekiston hukumatini qo'llab-quvvatlash bo'yicha milliy ustuvorliklarga to'liq mos keladi.

Ushbu hisobotda ko'rsatilgan natijalarni quyidagi rivojlanish bo'yicha hamkorlarning moliyaviy ko'magi va/yoki strategik sherikligisiz amalga oshirish mumkin emas edi.





1-BOB: Mamlakat va mintaqaviy kontekstdagi asosiy voqealar

1-BOB: Mamlakat va mintaqaviy kontekstdagi asosiy voqealar

Prezident Mirziyoyev 2022-yil 28-yanvarda 2022-2026-yillarda **Yangi O'zbekistonni rivojlantirish strategiyasini** qabul qildi, unda kambag'allikni qisqartirish, ijtimoiy inklyuzivlik, atrof-muhitni muhofaza qilish, shuningdek, xotin-qizlarning imkoniyatlarini kengaytirish va yoshlarning faolligini oshirish bo'yicha milliy BRMLar uchun aniq maqsadlar belgilab berildi. O'zbekistonni 2026 yilga borib o'rtadan yuqori daromadli davlatga aylantirish uchun strategiya iqtisodiy, boshqaruv, ijtimoiy va ekologik islohotlarni talab qiladi.

2022-yil fevralida **Rossiyaning Ukrainaga bostirib kirishi** va undan keyingi iqtisodiy tanazzul O'zbekistonning rivojlanish ustuvorliklarini tezlashtirishga qaratilgan sa'y-harakatlarini dastlab prognoz qilinganidan kamroq darajada bo'lsa ham susaytirdi. Pul o'tkazmalari tezda tiklandi va 2021 yilga nisbatan ikki baravar ko'paydi; Rossiyadan mehnat muhojirlarining qaytib kelishi to'htadi; valyuta kursi va inflyatsiya biroz barqarorlashdi. Jahon banki ma'lumotlariga ko'ra, O'zbekiston yalpi ichki mahsuloti 2022-yilda 5,7 foizga

o'sdi (2021-yilda bu ko'rsatkich 7,4 foizga teng bo'lgan), bu avvalgi hisob-kitoblardan yuqori natijani ko'rsatdi.

Konstitutsiyaviy referendum bo'yicha jamoatchilik muhokamasi davri 2022-yilning iyun-avgust oylari oralig'ida bo'lib o'tdi. Birinchi loyihada Qoraqalpog'iston Respublikasining muxtoriyatini qisqartiruvchi o'zgarishlar kiritildi, bu esa Qoraqalpog'istonda 1-2 iyul kunlari ommaviy noroziliklarga sabab bo'ldi. Xavfsizlik kuchlari asosan tinch namoyishchilarga nisbatan haddan tashqari kuch ishlatganlikda ayblangan.¹ Prezident Qoraqalpog'istonning maqomi bilan bog'liq o'zgartirishlar bekor qilinishini e'lon qilganidan keyin vaziyat barqarorlashdi. Referendum turli huquq va erkinliklarni kuchaytirish bilan birga, prezidentlik muddatini ham kengaytirdi².

1 [O'zbekiston: Avtonom viloyatda politsiyaning suiiste'mollari namoyishlari](#)

2 Yakuniy loyiha 2023 yil aprel oyida bo'lib o'tadigan ovoz berishdan oldin o'rtoqlashdi va uni saylovchilarning 90 foizi ma'qulladi.





Prezident Mirziyoyev 2022-yil 25-iyulda XMTning 202-sonli tavsiyasiga muvofiq barcha fuqarolar uchun ijtimoiy himoyaning minimal darajasini yaratishga qaratilgan **Milliy ijtimoiy himoya strategiyasini** tasdiqladi. Bunda kam ta'minlangan oilalarga ijtimoiy yordam ko'rsatish dasturlarini kengaytirish, majburiy ijtimoiy kafolatlarni raqamlashtirish, ijtimoiy xizmatlarni bevosita mahalla darajasida ko'rsatish ustuvor vazifa sifatida belgilangan.

2022-yil 16-avgust kuni Shveysariya va O'zbekiston Gulnora Karimova bilan bog'liq jinoiy ish jarayonida **musodara qilingan mol-mulkni qaytarish** to'g'risidagi bitimni imzolagan edi. Aktivlar O'zbekiston aholisi manfaati uchun ishlatiladi va Uzbekistan Vision 2030 jamg'armasi (yoki Ishonch fondi) orqali yo'naltiriladi. Birlashgan Millatlar Tashkilotining idoralararo jamg'armasi 2030 yilgacha Barqaror rivojlanish kun tartibiga muhim hissa qo'shishni maqsad qilgan³.

Dekabr oyida Prezident tomonidan **2030 yilgacha yashil iqtisodiyotga o'tish va yashil**

o'sishni ta'minlash bo'yicha Harakatlar rejasini qabul qilingan bo'lib, unda yashil, barqaror va inkluziv rivojlanishga erishish bo'yicha mavjud ekologik va iqtisodiy muammolarni hal etish chora-tadbirlari kiritilgan⁴.

Prezident Mirziyoyev 23 dekabrda **ma'muriy islohot** to'g'risidagi farmoni imzolagan bo'lib, davlat vazirlik va idoralari sonini 61 tadan 28 taga sezilarli darajada qisqartirish, xodimlar soni esa 30 foizgacha qisqartirilishi kutilmoqda. Maqsad — qog'ozbozlikni qisqartirish, hukumat samaradorligini oshirish va ijtimoiy ustuvorliklarni moliyalashtirish uchun qayta taqsimlanishi mumkin bo'lgan davlat mablag'larini tejash.

3 [Noqonuniy aktivlarni qaytarish: Shveysariya va O'zbekiston o'rtasida shartnoma imzolandi](#)

4 Bu O'zbekiston hukumatining atrof-muhit va iqlim o'zgarishi bo'yicha ortib borayotgan ambitsiyalariga mos keladi. 2021-yilda O'zbekiston issiqxona gazlari chiqindilarini 300 foizdan ko'proq qisqartirish bo'yicha majburiyatlarini oshirdi.



2-BOB: BMTning rivojlanish tizimini hamkorlik doirasidagi milliy rivojlanish ustuvorliklarini qo'llab-quvvatlash

2.1. Hamkorlik asoslari natijalariga umumiy sharh

2022-2026-yillarda Yangi O'zbekistonni rivojlantirish strategiyasining ishga tushirilishi O'zbekiston hukumati (O'zbekiston hukumati) milliy BRMLarga sodiqligini mustahkamladi. Shuningdek, u yangi strategiyada belgilab berilgan ustuvorliklarga katta darajada mos keladigan BMT Barqaror rivojlanish bo'yicha hamkorlik asoslari (Hamkorlik asoslari)ning doimiy dolzarbligini ko'rsatdi. Yangi paydo bo'layotgan ustuvorliklarga javoban, BMTning O'zbekistondagi Mamlakat guruhi (BMTMG) strategiyaga muvofiq aralashuvlarning asosiy yo'nalishlarini belgilash uchun o'zlarining Qo'shma Ish rejalarini yangiladi. Ushbu ustuvorliklar 2022-yil avgust oyida BMT va hukumat qo'shma boshqaruv qo'mitasi tomonidan tasdiqlangan⁵.

O'zbekiston hukumati 2026-yilgacha qashshoqlikni ikki baravar qisqartirish bo'yicha ulug'vor maqsadini qo'llab-quvvatlash va "Hech kimni ortda qoldirmaslik" tamoyiliga muvofiq, Birlashgan Millatlar Tashkiloti Kengashi yoshlar, ayollar va boshqa ijtimoiy himoyaga muhtoj guruhlarining (jumladan, nogironligi bo'lgan odamlar) iqtisodiy imkoniyatlarini kengaytirish va ularni ijtimoiy-iqtisodiy hayotga va qarorlar qabul qilishda ishtirok etishga samarali jalb etishni qo'llab-quvvatladi. 2022-yilda 22 000 ga yaqin yoshlar, ayollar va nogironlar malaka oshirish, ish o'rinlari yaratish va daromad olish dasturlaridan bahramand bo'ldi. Kambag'allarga yordam berish siyosatini yanada yaxshilash chora-tadbirlarini ishlab chiqish va ijtimoiy himoya mexanizmlarini takomillashtirish uchun BMT, shuningdek, qo'shma tashabbus bilan chiqdi va bu 2022-yil dekabr oyida O'zbekiston uchun Milliy ko'p o'lchovli qashshoqlik indeksini (MPI) belgiladi.

Ijtimoiy himoyani BRMga erishish va qashshoqlikni qisqartirishning asosiy tezlashtiruvchisi sifatida e'tirof etgan holda, O'zbekiston hukumati ijtimoiy himoya

tizimining samaradorligi va qamrovini oshirishga qaratilgan 2030 yilgacha bo'lgan davrda birinchi milliy ijtimoiy himoya strategiyasini qabul qildi. BMTning ijtimoiy himoya bo'yicha qo'shma dasturi doirasida BMT Jahon banki bilan hamkorlikda 2002-yil iyul oyida qabul qilingan ushbu strategiyani ishlab chiqishni jiddiy qo'llab-quvvatladi. Ijtimoiy himoyaning yagona reestri BMT ko'magida va 2022-yil oxiridan boshlab tashkil etilgan; bu esa nafaqa oluvchi oilalar sonining 600 mingdan 2,5 millionga ko'payishiga olib keldi. Bolalar nafaqasi va moddiy yordam oluvchi kam ta'minlangan oilalarning umumiy soni 75 foizga, ya'ni 2021-yildagi 1,2 milliondan 2,1 millionga, 2022-yilda 4,6 million nafarga yetdi.

5 [Birlashgan Millatlar Tashkiloti va Hukumat Boshqaruv Qo'mitasi va Hamkorlar Yig'ilishi 2022](#)



2.1. Hamkorlik asoslari natijalariga umumiy sharh



Birlashgan Millatlar Tashkiloti 2022-yilda BMTning Nogironlar huquqlari to'g'risidagi konvensiyani (CRPD) izchil amalga oshirilishini qo'llab-quvvatlash bo'yicha BMTning majburiyatlarini belgilab beruvchi O'zbekistonning nogironlarni qamrab olish strategiyasini qabul qildi. 2022-yilda boshlangan BMT Qo'shma dasturi orqali BMT nogiron bolalar, yoshlar va ayollar uchun ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish tizimini o'zgartirishga ko'maklashdi va nogironlar tashkilotlariga nogironlik bo'yicha siyosatni ishlab chiqishda mazmunli ishtirok etish uchun vakolat berdi. 2022 yil dekabr oyida Hukumat BMT ko'magida va nogironlar tashkilotlari (OPD) ishtirokida tayyorlangan 2023-2025 yillarga mo'ljallangan CRPD Milliy Harakat rejasini (MHR) tasdiqladi.

Nationally Determined Contributions



Birlashgan Millatlar Tashkiloti, shuningdek, yashil yondashuv asosida iqtisodiy o'zgarishlar bo'yicha milliy sa'y-harakatlarni qo'llab-quvvatlashni davom ettirdi va O'zbekiston Hukumati Parij kelishuvi doirasidagi Milliy miqyosda belgilangan hissalar (MMBH) bo'yicha intilishlarini oshirdi. BMT va Xalqaro Moliya Institutlari (XMT) ko'magida ishlab chiqilgan Yashil o'sish bo'yicha strategik asos (GGSF) 2030 yilgacha barqaror va inklyuziv iqtisodiy o'sishni barpo etish yo'lidagi yana bir muhim bosqich bo'ldi. Jamiyat darajasida BMTning iqlimga moslashish va ta'sirlarni yumshatish bo'yicha tashabbuslari mavjud. Oxirgi ikki yil ichida eng zaif hududlarda 41 000 dan ortiq odam bilan aloqa o'rnatib, ularning barqarorligi va farovonligiga hissa qo'shdi.





Hech kimni ortda qoldirmaslik tamoyiliga asoslangan BRMni samarali amalga oshirish uchun dalillarga asoslangan siyosatni ishlab chiqishni rag'batlantirish maqsadida Birlashgan Millatlar Tashkiloti milliy statistik salohiyatni oshirishni davom ettirdi. 2021-2022-yillarda BMT O'zbekiston hukumatini **Ko'p ko'rsatkichli klaster tadqiqotini (KKKT)** o'tkazishda keng ko'lamda qo'llab-quvvatladi. Tadqiqot dalillarga asoslangan siyosat va dasturlarni monitoring qilish va ishlab chiqish uchun muhim bo'lgan 28 ta milliy BRM ko'rsatkichlari bo'yicha statistik jihatdan asosli va xalqaro miqyosda taqqoslanadigan ma'lumotlarni taqdim etadi.

2022-yil sentabr oyida BMT Bosh kotibi tashabbusi bilan chaqirilgan Ta'limni Tubdan O'zgartirish Sammiti (TES) arafasida BMT O'zbekistonni milliy maslahatlashuvlar o'tkazishda qo'llab-quvvatladi va Ta'limni tubdan o'zgartirish bo'yicha Milliy majburiyat bayonotini tayyorlashda yordam berdi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti ko'magida Hukumat 2023-2026 yillarga mo'ljallangan milliy ta'lim ustuvorliklarini belgilovchi **Ta'lim bo'yicha Milliy kelishuvni** ishlab chiqishni boshladi.

Birlashgan Millatlar Tashkilotining O'zbekistondagi vakolatxonasi BMT Tinchlik Qurilish Jamg'armasi (PBF) ko'magida va BMTning Qirg'izistondagi jamoasi bilan birgalikda o'zaro ishonchni va transchegaraviy ekologik va ijtimoiy-iqtisodiy hamkorlikni mustahkamlash maqsadida O'zbekiston va Qirg'izistonning **chegaradosh hududlaridagi jamoalar o'rtasida transchegaraviy hamkorlik bo'yicha Qo'shma dasturni** amalga oshirdi.

Birlashgan Millatlar Tashkilotining Orolbo'yi mintaqasi bo'yicha ko'p sheriklik Inson xavfsizligi trast jamg'armasi ikki Qo'shma dastur orqali mintaqaholisinining ekologik, oziq-ovqat, sog'liqni saqlash, ijtimoiy va iqtisodiy muammolarini hal qilish bo'yicha BMT tashabbuslarini doimiy ravishda qo'llab-quvvatlab keladi. Birlashgan Millatlar Tashkilotining qishloq jamiyatlarini rivojlantirish, o'smirlarning sifatli tibbiy xizmat va ovqatlanish imkoniyatlarini yaxshilash, shuningdek, toza ichimlik suvi, elektr energiyasi va raqamlashtirilgan xizmatlar kabi asosiy infratuzilmalardan foydalanish hamda yoshlar va ayollarning imkoniyatlarini kengaytirish bo'yicha tashabbuslari Qoraqalpog'istonda 250 000 dan ortiq aholi hayotiga bevosita ta'sir ko'rsatdi.

2.2. Hamkorlik asoslari ustuvorliklari, natijalari va natijalari

Strategik ustuvorlik A: Samarali boshqaruv va hamma uchun adolat

1-NATIJA

2025 yilga borib O'zbekistondagi barcha insonlar va guruhlar, ayniqsa, eng zaif qatlamlar kamsitish va zo'ravonlikdan xoli hayot uchun kengaytirilgan hisobdorlik, shaffof, inklyuziv va genderga mos boshqaruv tizimlari hamda qonun ustuvorligi institutlarini talab qiladi va ulardan foyda ko'radi.

Milliy BRMlari:



Hissa qo'shadigan tashkilotlar:



Birlashgan Millatlar Tashkiloti korrupsiyaga qarshi kurashish, inklyuziv davlat xizmatlarining samaradorligi va ulardan foydalanish imkoniyati bo'yicha **qonunchilik va institutsional bazalarni**, jumladan, quyidagi qonunlar va qonunosti hujjatlarini takomillashtirishga yordam berdi:

- Jamoat manfaatlarini ko'zlab ishlayotgan davlat xizmatchilarining halolligi va mas'uliyatini kuchaytirish maqsadida 2022-yil noyabr oyida "Davlat xizmati to'g'risida"gi qonun kuchga kirdi.
- Prezident tomonidan 2022-yil aprelda tasdiqlangan 2022-2026-yillarda davlat xizmatlari ko'rsatish tizimini modernizatsiya qilish va jadal rivojlantirishning Milliy strategiyasi.
- Manfaatlarni to'qnashuvi to'g'risidagi qonun davlat sektorida qarorlar qabul qilish jarayonlarida shaffoflik, hisobdorlik va ishonchni mustahkamlashga yordam beradi va korrupsiyaning oldini oladi⁶
- "Bepul yuridik yordam" to'g'risidagi qonun loyihasi ijtimoiy himoyaga muhtoj va marginal odamlarning odil sudlovdan foydalanish imkoniyatini ta'minlaydi⁷

6 Oliy Majlis Senati tomonidan 2023-yil iyun oyida tasdiqlangan

7 2023 yil iyunda qabul qilingan

2.2. Hamkorlik asoslari ustuvorliklari, natijalari va natijalari



O'zbekiston **korruptsiyaga qarshi kurash choralari⁸** va **ularning ta'sirini** kuzatishda muvaffaqiyatlarga erishdi. O'zbekiston hukumati BMT ko'magida hukumat doirasida korruptsiyaga qarshi chora-tadbirlar monitoringi uchun raqamli platformani ishga tushirdi. Ayni paytda O'zbekiston bo'ylab 117 ta davlat organi va mahalliy davlat hokimiyati organlari yagona tarmoqqa ulangan bo'lib, bu davlat rahbarining 2022-yil 12-yanvardagi 81-sonli qaroriga muvofiq korruptsiyaga qarshi kurash choralari samaradorligini baholash bo'yicha reyting tizimini joriy etish imkonini beradi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti fuqarolik jamiyatini davlat organlari va mahalliy hokimiyat organlarining korruptsiyaga qarshi kurash bo'yicha birinchi Milliy reytingiga jalb etishga ko'maklashdi; bu baholash 2022 yil iyul oyida chop etilgan⁹. O'zbekiston Korruptsiyaga qarshi kurashish milliy kengashi BMT ko'magida ishlab chiqilgan korruptsiya milliy indeksini hisoblash metodologiyasini rasman qabul qildi.

2022-yilda erishilgan quyidagi natijalar tufayli **davlat xizmatlari yanada samarali va aholi uchun ochiqdir**. BMT FHDYo, litsenziyalash, ta'lim, qurilish va kadastrni qamrab oluvchi 115 ta davlat xizmatlarini reinjining va

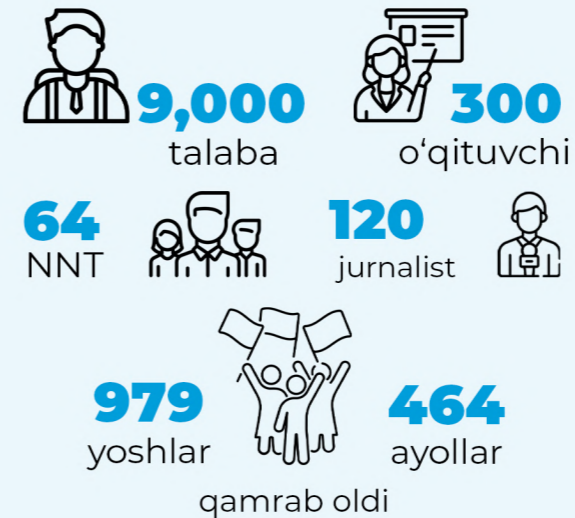
raqamlashtirish, jumladan, blokcheyn texnologiyasini sinovdan o'tkazishni qo'llab-quvvatladi. [License.gov.uz](https://license.gov.uz) platformasi kichik va o'rta biznes uchun 94 ta litsenziyalash xizmatlaridan tezroq va oson foydalanish imkonini beradi. Namangan viloyatida BMT ko'magida mamlakatimizdagi **7-inklyuziv Davlat xizmatlari markazi** ochildi. Davlat xizmatlari markazlari 7 ta hududda faoliyat yuritib, 850 mingdan ortiq aholiga, jumladan, 13 mingdan ortiq nogironlarga xizmat ko'rsatmoqda¹⁰.

BMT ko'magida hukumat Sog'liqni saqlash, Qurilish, Maktab va Oliy ta'lim vazirliklari, Toshkent shahri va Toshkent viloyati hokimliklarida **korruptsiyaga qarshi ixtisoslashtirilgan boshqarmalarni** tashkil etishni yakunladi. Davlat organlarining korruptsiyaga qarshi kurashish departamenti davlat sektori korruptsiyaga qarshi kurash arxitekturasining muhim elementi bo'lib, shaffoflikni ta'minlash, korruptsiyaning oldini olish va agentlik faoliyatining halolligini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Bu jamoatchilik ishonchini mustahkamlashga, muvofiqlikni yaxshilashga va agentlikda axloqiy xulq-atvor madaniyatini oshirishga yordam beradi.

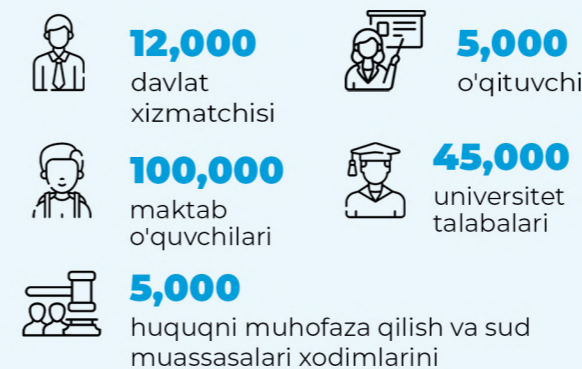
2.2. Hamkorlik asoslari ustuvorliklari, natijalari va natijalari

BMT nodavlat notijorat tashkilotlari va ilmiy doiralarning Korruptsiyaga qarshi alyansini qo'llab-quvvatlashni davom ettirib, 20 ta NNT, 10 ta ommaviy axborot vositalari va 160 jurnalistga ekologiya, davlat boshqaruvi va moliya, xotin-qizlar va yoshlarning huquqlarini kengaytirish masalalariga bag'ishlangan **korruptsiyaga qarshi treninglar** o'tkazdi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti kichik grantlar dasturi orqali viloyatlar va qishloqlardagi 9 ta nodavlat notijorat tashkilotining korruptsiyaga qarshi tashabbuslarini qo'llab-quvvatladi.

Bu tashabbuslar



Birlashgan Millatlar Tashkiloti har yili



o'qitish uchun foydalaniladigan korruptsiyaga qarshi o'quv dasturini ishlab chiqish orqali korruptsiyaga qarshi ta'limni yanada rivojlantirdi.

Birlashgan Millatlar Tashkiloti qonun chiqaruvchi organlar, inson huquqlarini himoya qilish tashkilotlari va sud institutlari bilan inson huquqlari va mehnat huquqlari bo'yicha xalqaro standartlarga muvofiq odamlarga yo'naltirilgan va **gender sezgir qonunchilik, siyosat va amaliyotni** ilgari surish uchun hamkorlik qildi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti gender asosidagi zo'ravonlikka ko'p tarmoqli javob berishning milliy mexanizmini kuchaytirish va bolalarning adolatga erishish imkoniyatlarini kengaytirish tarafdori. Genderga asoslangan zo'ravonlikning (GAZ) oldini olish va ko'p tarmoqli choralar ko'rish bo'yicha birinchi Milliy harakat rejasini BMT ko'magida ishlab chiqilgan. Birlashgan Millatlar Tashkiloti, shuningdek, milliy qonunlarning ayollar va bolalarni zo'ravonlikdan himoya qilish bo'yicha xalqaro standartlarga muvofiqligini ko'rib chiqish bo'yicha Senat huzuridagi Tarmoqlararo ishchi guruhini qo'llab-quvvatladi.

Birlashgan Millatlar Tashkiloti O'zbekiston hukumatining **1951-yildagi Qochqinlar to'g'risidagi konvensiya va uning 1967-yildagi Protokoliga** qo'shilish rejalarini qo'llab-quvvatlash uchun huquqiy tahlilni taqdim etdi¹¹. Shuningdek, qochqinlar va boshpana izlovchilar, jumladan, xalqaro himoyaga muhtoj bo'lgan afg'onlar uchun O'zbekistondagi xalqaro himoyaga muhtoj shaxslarga asosiy huquqlardan foydalanish imkonini beradigan vaqtinchalik chora-tadbirlar va yo'naltirish mexanizmlari bo'yicha targ'ibot ishlari olib borildi.

8 <https://eanticor.uz/ru/>

9 [Davlat organlari va tashkilotlarida korruptsiyaga qarshi kurashish ishlarining samaradorligini reyting baholash ishlari yakunlandi](#)

10 Koraqalpog'iston, Jizzakh, Kashkadaryo, Surkhandaryo, Syrdaryo, Toshkent va Namangan viloyatlari

11 [Qochqinlar maqomi to'g'risidagi konvensiyaga qo'shilish imkoniyatlari: IHMM va UNHCR huquqiy tadqiqot natijalarini taqdim etadi.](#)



O'zbekiston 2022-yilda ro'yxatga olingan **9354 nafar fuqaroligi bo'lmagan shaxslarga fuqarolikni berdi yoki tasdiqladi**. O'zbekiston o'z chegaralarida ro'yxatga olingan fuqaroligi bo'lmagan shaxslarning umumiy sonini 2020-yildagi 93,950 nafardan 2022-yil oxiriga kelib 2024 yilga qadar fuqarosizlik muammosiga barham berishga qaratilgan "#IBelong" global kampaniyasiga muvofiq keskin qisqartirdi. Shunga qaramay, O'zbekiston hali ham Markaziy Osiyoda ma'lum bo'lgan eng ko'p fuqaroligi yo'q aholiga mezbonlik qiladi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti Markaziy Osiyodagi fuqaroliksizlik muammosini hal qilish uchun fuqarolik jamiyati, ilmiy doiralar va inson huquqlari institutlaridan manfaatdor tomonlarni jalb qiluvchi Markaziy Osiyo fuqaroliksizlar tarmog'i orqali O'zbekistondagi fuqaroliksizlik muammosiga faol murojaat qiladi.

"O'zbekiston yetakchi ayollari guruhi"¹² 2022-yil iyun oyida O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senati va BMT hamkorligida xotin-qizlarning huquqlarini kengaytirish, gender tengligi, ayollarning yetakchilik mahoratini oshirish, erkaklar va ayollar o'rtasidagi tenglik haqida jamoatchilikni xabardor qilish hamda O'zbekistonda Gender tengligi milliy strategiyasi doirasidagi islohotlarni

Nozimaxon hikoyasi: Tibbiy xizmatlardan yaxshiroq foydalanish uchun raqamlashtirish

Nozimaxon Qozixonova o'zining **"Onlayn-hamshira"** platformasi yordamida "Startup-tashabbuslar" dasturining asosiy grantini yutib oldi.

Platforma, shuningdek, malakali hamshiralarga qo'shimcha daromad manbasini olishga yordam beradi.

"Startup-tashabbuslar" dasturida erishgan muvaffaqiyati unga amaliy bilim va tajribaga ega bo'lishga yordam berdi, shuningdek, mobil loyihasini yanada takomillashtirish uchun moliyaviy grant ajratdi. Hozirda u o'z loyihasini O'zbekistonning barcha hududlarida kengaytirishni rejalashtirmoqda.

Uning hikoyasini [o'qing](#).



muhokama qilish maqsadida tashkil etilgan. Platforma BRM jadallashtirish uchun transformatsion o'zgarishlarni amalga oshirish uchun 14 mintaqadan 185 ayol liderni birlashtiradi.

Bolalarning odil sudlovdan foydalanish imkoniyatini oshirish uchun BMT 1300 dan ortiq adliya mutaxassislarining, jumladan, advokatlar va ijtimoiy xizmatlar provayderlarining bolalar huquqlari va bolalarning odil sudlovdan foydalanishi bilan bog'liq tamoyillarni amalda qo'llash bo'yicha salohiyatini oshirdi. Shuningdek, hamkor "Istiqbolli avlod" nodavlat tashkiloti orqali 329 nafar bolaga (53 foizi qizlar) huquqiy yordam ko'rsatildi. 2021-yilda Farg'ona vodiysida BMT

orqali ishtirok etish uchun tobora ko'proq taklif qilinayotgani, yoshlar esa ma'ruzachi ko'magida ochilgan yuridik yordam klinikalari 200 dan ortiq fuqaroga fuqarolik huquqi (nikoh, tadbirkorlik, ko'chmas mulk masalalari va boshqalar) bo'yicha bepul yuridik yordam ko'rsatishni davom ettirdi.

BMT milliy va mahalliy darajada **yoshlar ishtirokini** keng targ'ib qildi. Taraqqiyot juda yaxshi ko'rinishda, chunki yoshlar yoshlar konferensiyalari/forumlarida nomzodlar ko'rsatish orqali emas, balki ochiq tanlovlar

12 [Uzbekistan Women Leaders Caucus is launched](#)

2.2. Hamkorlik asoslari ustuvorliklari, natijalari va natijalari

va moderator sifatida davlat tomonidan o'tkaziladigan yuqori darajadagi tadbirlarda ishtirok etayotgani kuzatilmoqda. U-Reporterlar soni O'zbekistonning **barcha hududlarida 320 000 dan ortiq** yoshlarga yetdi. U-Report global xabar almashish vositasi bo'lib, yoshlarga muammolar bilan muloqot qilish va ular bo'yicha chiqish qilish imkonini beradi. O'zbekiston Yevropa va Markaziy Osiyodagi eng yaxshi U-Report mamlakati bo'lib qolmoqda. U-Reportdan muntazam foydalanayotgan milliy hamkorlar soni 35 dan ortiq va oshib bormoqda.

Yoshlar va mahalliy hokimiyat organlari o'rtasidagi muloqotni osonlashtirish va qarorlar qabul qilinishiga ta'sir ko'rsatish maqsadida BMT ko'magida 6 ta shaharda mahalliy hokimiyat organlari huzurida Yoshlar maslahat kengashlari tashkil etilgan. Yoshlar maslahat kengashlari "Hokim va yoshlar" uchrashuvlarida 10 000 ga yaqin yoshlarning¹³ shahar miqyosidagi Harakat rejalari yuzasidan fikr-mulohazalarini bildirishdi va viloyat hokimlari bilan birgalikda Harakat rejalari Vazirlik darajasidagi Rahbar qo'mitaga taqdim etishdi.



2.2. Hamkorlik asoslari ustuvorliklari, natijalari va natijalari



Stigmadan xoli muhitni targ'ib qilish uchun **OIV bilan yashayotgan yoshlar** BMT ko'magida yaratilgan videoroliklar orqali 600 000 dan ortiq odamlarga o'z hikoyalari haqida ochiq gapirishga da'vat etildi. OIV bilan yashayotgan yoshlar, shuningdek, OIV haqida xabardorlikni oshirish uchun tengdoshlar bilan muloqotda bo'lishdi va mamlakat bo'ylab oltita universitetda 1000 ga yaqin talabalarni qamrab oldilar. U-Report xabar almashish vositasi orqali BMT 2022-yilda 12 725 nafar yoshlar o'rtasida OIV bilimlarini tezkor baholashni o'tkazdi va natijalar O'zbekistonda yoshlarning OIV infeksiyasi haqida xabardorligi va oldini

olish dasturlari samaradorligini oshirishda foydalaniladi.

2022-yil dekabr oyida hukumat BMT ko'magida tayyorlangan **2023-2025 yillargamo'ljallangan Nogironlar huquqlari to'g'risidagi Milliy harakat rejasini** (CRPD NAP) tasdiqladi. Birlashgan Millatlar Tashkilotining agentliklari nogironlik bilan bog'liq siyosatni ishlab chiqishda ishtirok etish huquqiga ega bo'lgan 60 ta nogironlar tashkiloti (NT) va mustaqil tashabbuskor ota-onalar guruhlar (MTOG) bilan yaqindan hamkorlik qildi. 90 nafar NT va MTOG vakillariga tenglik, nogironlik modellari, CRPD tamoyillari, CRPDni amalga oshirishda NNTlarning roli va ishtiroki, NTning jamiyat va davlat dasturlarida faol ishtiroki, shu jumladan monitoring va baholash bo'yicha salohiyatni oshirish yordami ko'rsatildi. Milliy manfaatdor tomonlar va NTlarning inklyuziv ta'lim, munosib bandlik va ijtimoiy himoya hamda sifatli tibbiy xizmatdan foydalanish imkoniyatini ta'minlash uchun nogironlarni qamrab oluvchi byudjetlashtirish va dasturlash bo'yicha bilim va ko'nikmalari oshirildi.

¹³ U-Report xabar almashish vositasi yordamida yoshlar bilan suhbat o'tkazildi.

Stigmaga qarshi kurash: Elinaning hikoyasi

Elina O'zbekistonda OIV infeksiyasi aniqlangan birinchi boladir. Shuningdek, u OIVgachaligani uchun tashlab ketilgan birinchi bola va 2006 yilda O'zbekistonda antiretrovirus terapiya olgan birinchi boladir. Elina tengdoshlari, o'qituvchilari va hatto ish beruvchilardan teng munosabatda bo'lishga intilayotgan qudratli qizning namunasidir.

Elina tengdoshlari, o'qituvchilari va hatto ish beruvchilardan teng munosabatda bo'lishga

intilayotgan qudratli qizning namunasidir. Hozir u muassasalarda yashovchi OIV maqomiga ega bo'lgan boshqa bolalarga yordam berishga harakat qilmoqda. U ularga tashrif buyuradi, suhbatlashadi va ularga yashashga turtki beradi. U bolalarni parvarish qilish bo'yicha mutaxassislarni OIV/OITS bo'yicha ularning tafakkurini o'zgartirish va stigmani buzish uchun o'qitishni boshlaydi.

Uning to'liq hikoyasini [o'qing](#).



BMT boshchiligidagi salohiyatni oshirish tashabbuslarining ko'proq natijalari:

- Milliy huquqni muhofaza qilish organlari tomonidan salohiyatni oshirish tashabbuslari natijasida **4.07 mln dollarga** teng kontrabandaning oldi olindi;
- **2,180 nafar davlat xizmatchisi, huquqni muhofaza qilish organlari xodimlari va fuqarolik jamiyati tashkilotlari vakillari** ommaviy axborot vositalari va axborot savodxonligi, zo'raonlik ekstremizmining oldini olish, nizolarning oldini olish, uyushgan jinoyatchilik, odam savdosi, giyohvandlik vositalarining noqonuniy aylanishi, kontrabanda va noqonuniy moliyaviy oqimlar jinoyatlarning oldini olish va ularga qarshi kurashish bo'yicha bilim va ko'nikmalarini oshirdilar;
- **2,500 dan ortiq davlat xizmatchilari va nodavlat notijorat tashkilotlari vakillari** treningdan, jumladan, korruptsiyaga qarshi kurash bo'yicha treninglarga qtnashib bilimlarini oshirdilar;
- **435 nafar ayol** qarorlar qabul qilishda samarali ishtirok etish huquqiga ega bo'ldilar;
- **100 dan ortiq qiz va o'g'il bolalar, yosh ayollar va erkaklar** maktab va kollejlarda gender zo'raonligining oldini olish bo'yicha bir qator treninglar va targ'ibot tadbirlarida qatnashdilar;

- **300 hamjamiyat vakillari**¹⁴ Inklyuziv qarorlar qabul qilishni takomillashtirish va zo'raonlik ekstremizmining oldini olish/qarshi turish bo'yicha Yevropa Ittifoqi va BMTning¹⁵ qo'shma tadbirlarida qatnashdilar.

14 Vakillar Toshkent va Farg'ona vodiysidagi 78 ta mahallalarda bo'ldi.

15 Markaziy, Janubiy va Janubi-Sharqiy Osiyoda zo'raonlik ekstremizm (P/CVE) oldini olish va unga qarshi kurashishga hissa qo'shishga qaratilgan Yevropa Ittifoqi va BMT qo'shma hamkorligi "Osiyoda zo'raonlik ekstremizmga chidamlilikni kuchaytirish (STRIVE Osiyo)" global loyihasi orqali ko'rsatiladigan yordam.



2-NATIJA

2025 yilga borib O'zbekiston aholisi siyosat izchilligini kuchaytirish, dalillarga asoslangan va inklyuziv qarorlar qabul qilish hamda milliy BRMLarga moslashtirilgan rivojlanishni moliyalashtirish tufayli islohotlar kun tartibini yanada uyg'unlashtirilgan va kompleks tarzda amalga oshirishdan foyda ko'radi.

Milliy BRMLari:



Hissa qo'shadigan tashkilotlar:



2022 yilda Birlashgan Millatlar Tashkiloti BRMga erishish uchun innovatsion moliyalashtirish yechimlari va dalillarga asoslangan siyosatni ishlab chiqish bo'yicha ishlarni kuchaytirdi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti agentliklari Integratsiyalashgan Milliy moliyalashtirish asosini (INFF) ishlab chiqish va milliy BRMLarga muvofiq moliyalashtirishni muvofiqlashtirish va soddalashtirish bo'yicha chora-tadbirlar ishlab chiqish bo'yicha hamkorlikni davom ettirdi. Shuningdek, O'zbekiston hukumatiga davlat va xususiy moliyaviy oqimlarni ichki va tashqi manbalardan jalb qilish va ularning umumiy ta'sirini oshirish uchun moliyalashtirish siyosatini uyg'unlashtirish bo'yicha izchil va kompleks yondashuvni qo'llashda O'zbekiston hukumatini qo'llab-quvvatlash maqsadida O'zbekiston uchun **Integratsiyalashgan Milliy moliyalashtirish strategiyasi (INFS)** ishlab chiqilgan.

INFS O'zbekistonning 2022-2026 yillarga mo'ljallangan Taraqqiyot strategiyasiga bu strategiya 2030-yilga mo'ljallangan kun tartibiga va hech kimni orta qoldirmaslik, munosib mehnatga ko'maklashish, inson huquqlarini ta'minlash, gender tengligi va huquq va imkoniyatlarni kengaytirish va hokazolarga to'liq mos keladi. Xususan, INFS ayollarga tegishli yoki boshqariladigan korxonalarini moliyalashtirishning yangi yechimlarini taqdim etish orqali O'zbekistondagi ayollarning imkoniyatlarini kengaytirish uchun gender tengligi bo'yicha takliflarni o'z ichiga oldi. Bundan tashqari, Birlashgan Millatlar Tashkiloti ijtimoiy sohalarga (sog'liqni saqlash, ta'lim va ijtimoiy himoya) bolalar uchun sezgir bo'lgan davlat xarajatlari uchun gender tengligini yaxshilash bo'yicha milliy salohiyatni kuchaytirdi.



Birlashgan Millatlar Tashkiloti O'zbekiston hukumatini Ishtirokchilik asosidagi byudjetlashtirishni (IAB) kengaytirishda qo'llab-quvvatlashni davom ettirdi.

O'zbekiston hukumati 2019-yilda fuqarolarning davlat mablag'lari qanday, qayerga va qanday ustuvor yo'nalishlarda sarflanishini aniqlash bo'yicha qarorlar qabul qilishda ishtirok etishi tartibini joriy qildi. IAB orqali ajratilgan mablag'lar 2019-yildagi **2,5 trillion so'mdan** 2022-yilda **8,0 trillion so'mga** yetib, uch barobardan ziyod ko'paydi. Shu 4 yil ichida fuqarolar tomonidan kiritilgan takliflar soni (**28704 tadan 69700 ga ko'paydi**); moliyalashtirish uchun tanlangan loyihalar soni (**1102 tadan 2354 tagacha**); takliflar bo'yicha ovoz bergan fuqarolar soni (**87,7 mingdan 6,7 milliongacha**). Bu raqamlar ortida fuqarolarda mulkdorlik hissi kuchayishi va byudjetni taqsimlashda ularning hayot sifatini yaxshilashga inklyuziv yondashuv yotadi.

2020-yil oktabr oyida O'zbekiston hukumati BMT ko'magida 2021-2022 yillar davomida o'tkazilgan Ko'p ko'rsatkichli klaster tadqiqoti (KKKT) natijalarini taqdim etdi. So'rov **BRM monitoringi va dalillarga** asoslangan siyosat va dasturlarni ishlab chiqish uchun zarur bo'lgan statistik jihatdan asosli va xalqaro miqyosda taqqoslanadigan ma'lumotlarni taqdim etdi. To'liq miqyosda 21 BRM ko'rsatkichlari

va bolalar va ayollarga nisbatan 7 ta BRM ko'rsatkichlari bo'yicha ma'lumotlar to'plandi. Birinchi marta KKKT so'rovi O'zbekistonda nogiron bolalar va yoshlarni nogironlikka jalb qilish bo'yicha dalillarga asoslangan siyosatni ishlab chiqish uchun Vashington guruhining nogironlik bo'yicha savolarning qisqa to'plamini (WG) o'z ichiga oldi¹⁶.

2022-yilda ham BMT jamoasi ilg'or xalqaro tajribaga muvofiq O'zbekistonda **Aholi va uy-joy fondini ro'yxatga olish** bo'yicha milliy salohiyatni kuchaytirishni davom ettirdi. Milliy va xalqaro tahlil markazlari bilan bir qatorda BMT tuzilmalari kambag'allarga yordam berish siyosatini yanada yaxshiroq shakllantirish va ijtimoiy himoya mexanizmlarini takomillashtirish uchun O'zbekiston uchun **Milliy Ko'p o'lchovli qashshoqlik indeksini (MPI)** yaratish bo'yicha qo'shma tashabbus bilan chiqdi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti, shuningdek, hukumatni monetar qashshoqligining milliy o'lchovini yaratishda qo'llab-quvvatladi, bu davlat foydalanish uchun chop etilgan qashshoqlik statistikasi uchun foydalaniladi¹⁷.

16 O'zbekiston, ECA, MICS6, 2021-2022, surat va so'rov natijalari [quyidagi](#) manzilda mavjud.

17 Yashash Standardlari ([stat.uz](#))

2.2. Hamkorlik asoslari ustuvorliklari, natijalari va natijalari

Strategik ustuvorlik B: salomatlik, farovonlik va barqaror farovonlikka olib keladigan inklyuziv inson kapitalini rivojlantirish

3-NATIJA

2025 yilga kelib, yoshlar, ayollar va aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj guruhlari yashash vositalaridan foydalanish imkoniyatlarini yaxshilash, munosib mehnat va inklyuziv va adolatli iqtisodiy o'sish natijasida yaratilgan imkoniyatlarni kengaytirishdan foydalanadi.

Milliy BRMLari:

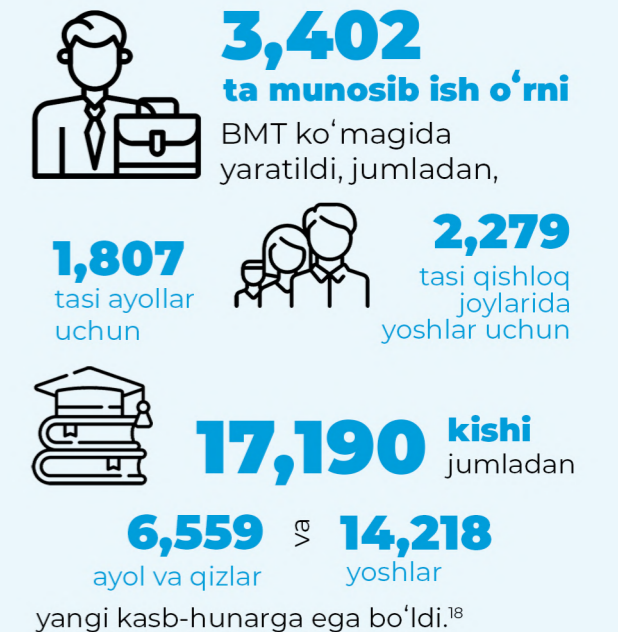


Hissa qo'shadigan tashkilotlar:



2030 yilgacha qashshoqlikka barham berish va qashshoqlikni ikki baravar qisqartirish bo'yicha milliy maqsadlarga erishish yo'lida BMT milliy va mahalliy institutlar bilan qashshoqlikni qisqartirish bo'yicha yanada samarali siyosat, mehnat bozori siyosati hamda yoshlar va ayollar uchun munosib mehnat va malaka oshirish dasturlarini ishlab chiqish va amalga oshirish uchun hamkorlik qildi.

Jahon banki bilan birgalikda BMT **qashshoqlikni qisqartirish milliy strategiyasini** ishlab chiqishni qo'llab-quvvatladi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti, shuningdek, Hukumatga norasmiy iqtisodiyotdan rasmiy iqtisodga o'tish bo'yicha Milliy strategiya kontseptsiyasini ishlab chiqishda yordam berdi va norasmiy bandlikning genderga bog'liq tahlilini o'tkazdi.



18 Kasbiy ko'nikmalar dasturlari tadbirkorlik va yumshoq ko'nikmalardan IT va raqamli texnologiyalar, STEM, kompyuter savodxonligi va elektron tijorat xizmatlari bo'yicha treninglarga bo'lgan.

2.2. Hamkorlik asoslari ustuvorliklari, natijalari va natijalari

Birlashgan Millatlar Tashkiloti, shuningdek, norasmiy sektorlarda/norasmiy bandlikni o'lchash uchun tegishli davlat organlarining salohiyatini yaratdi. Bandlikka ko'maklashish markazlari martaba oshirish xizmatlarini muvaffaqiyatli birlashtirgan bo'lib, ular BMT ko'magida o'qitilgan **400 nafar mutaxassis** tomonidan taqdim etiladi.

Ayollarga nisbatan kamsitishni tugatish, mehnat resurslari ishtirokini yaxshilash va raqamli tafovutni kamaytirish bo'yicha uzoq muddatli istiqbolga ega bo'lgan BMT **402 nafar qizni (jumladan, 70 nafar turli nogironligi bo'lgan qizlarni)** AKT/STEM¹⁹ va raqamli savodxonlik ko'nikmalari bilan jihozladi. 2022-yilning may oyida eng yaxshi 20 nafar qizlar O'zbekistonda stratosferaga nanosun'iy yo'ldoshni muvaffaqiyatli uchirishdi; ular undan iqlim ma'lumotlarini yig'ish, tahlil qilish va akademiklar va keng jamoatchilikka taqdim etish uchun foydalanganlar²⁰.

BMT ko'magida aholining **ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamlaridan**²¹ **90 nafar yoshlar** tadbirkorlik ko'nikmalariga ega bo'ldi va biznes loyihalarini boshladi, ulardan besh nafariga bu daromad keltirdi. Ulardan ikkita eng yaxshi loyiha – quyosh energiyasidan²² foydalangan holda chorrahani yoritish va parrandalar uchun yuqori to'yimli ozuqa²³ ishlab chiqarish – Global Generation Unlimited Youth Challenge tanlovida ishtirok etdi va ulardan biri 71 ta global loyihaning eng yaxshi 30 taligidan tanlab olindi.

Birlashgan Millatlar Tashkiloti mikro-kichik va o'rta biznes (MSME) uchun qulay muhitni yaxshilash va mahalliy hamjamiyatlarning innovatsion biznes amaliyotlarini qo'llash imkoniyatlarini kengaytirish ustida ishladi. Bu genderni mos siyosat, huquqiy, tartibga solish va amaliy choralarni qo'llab-quvvatlash orqali amalga oshirildi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti hukumatga taqdim etilgan



2.2. Hamkorlik asoslari ustuvorliklari, natijalari va natijalari



raqamlashtirish, yashil va inklyuziv o'sish bo'yicha xususiy sektorni rivojlantirish siyosatini takomillashtirish bo'yicha genderni mos 16 ta tavsiyalar berdi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti, shuningdek, COVID-19 pandemiyasining oqibatlarini bartaraf etish uchun **1947 ta kichik va o'rta biznesga** (339 nafar ayollar va 1155 nafar yoshlar boshchiligidagi) yordam ko'rsatdi.

2022 yilda Birlashgan Millatlar Tashkiloti norasmiy ishchilarning manfaatlarini ifodalash va huquqlarini himoya qilish bo'yicha ishchilar tashkilotlarining salohiyatini ham oshirdi. O'zbekiston mehnatkashlar tashkilotlari o'z ko'nikmalarini prognozlash usullari bo'yicha oshirdi va o'zgarishlar va noaniqliklarni

bartaraf etish, shuningdek, kasaba uyushmalari faolligini qo'llab-quvvatlash vositalariga ega bo'ldi.

19 Axborot va kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) va fan, texnologiya, muhandislik va matematika (STEM)

20 [O'zbekistonlik qizlar nanoyo'ldoshni stratosferaga uchirdilar](#)

21 Shu jumladan, qonun bilan aloqada bo'lgan yoki ta'lim, ish yoki ta'limda bo'lmagan nogironligi bo'lgan yoshlar (NEET)

22 <https://fb.watch/m8BSNENIHJ/?mibextid=Nif5oz>

23 <https://fb.watch/m8BWpu7cOy/?mibextid=Nif5oz>

2.2. Hamkorlik asoslari ustuvorliklari, natijalari va natijalari

BMT raqamli iqtisodiyot va raqamli tadbirkorlik ekotizimini rivojlantirishga hissa qo'shdi. **300 ga yaqin tadbirkorlik subyektlari** ishtirokida ishga tushirilgan "digitalpulse.uz" platformasi biznesni kengaytirish uchun raqamli vositalardan foydalanishni yaxshilashda biznes kompaniyalariga yordam beradi. Shuningdek, BMT 2023-2027 yillarga mo'ljallangan O'zbekiston uchun elektron tijorat strategiyasini ishlab chiqish, elektron tijorat sohasida mahalliy biznes salohiyatini oshirish va O'zbekistonning xalqaro savdoga kirishishini qo'llab-quvvatladi. Elektron tijorat bo'yicha o'qitilgan O'zbekistondagi 40 ta kichik va o'rta biznes sub'yektlaridan 22 tasi o'quv dasturi va maslahat xizmatlari tufayli onlayn savdo hajmini 100 000 AQSH dollaridan ko'proqqa oshirdi va xalqaro bozorlarga chiqish imkoniyatini yaxshiladi.

Birlashgan Millatlar Tashkiloti davlat xizmatchilari va xususiy sektorning **(1,659 kishi, 18% ayollar)** JSTga a'zo bo'lish qoidalari va tartiblari, shuningdek, savdo siyosatini



2.2. Hamkorlik asoslari ustuvorliklari, natijalari va natijalari

shakllantirish va rivojlantirish bo'yicha salohiyatini oshirish orqali **2022-yilda O'zbekistonning Jahon savdo tashkilotiga (JST) a'zo bo'lish jarayonini** faol qo'llab-quvvatladi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti ko'magida savdoga ko'maklashish milliy portali – Uzbekistan Trade Info Platform (UzbTIP) ishlab chiqildi va ishga tushirildi. U treyderlarga transchegaraviy savdo tartib-qoidalari bo'yicha mahsulotga oid ma'lumotlarni taqdim etadi va uni amalga oshirish O'zbekistonning JSTga a'zo bo'lish sa'y-harakatlarida muhim qadamdir.

Birlashgan Millatlar Tashkiloti madaniy merosni asrab-avaylash orqali mahalliy hamjamiyatlarning turmush sharoitini yaxshilash uchun **barqaror turizmni qo'llab-quvvatladi. 253 nafar mahalliy hunarmand**, jumladan, xotin-qizlar va yoshlar an'anaviy hunarmandchilik va tadbirkorlik bo'yicha ko'nikmaga ega bo'lib, ish va daromad olish imkoniyatlarini kengaytirdi. Shuningdek, 600 dan ortiq kishi (ularning 90 foizi ayollar) muqobil daromad olish imkoniyatlari bo'yicha salohiyat, bilim va ko'nikmalarini oshirdi.



BMT qochqinlar bo'yicha oliy komissarligi Afg'oniston va O'zbekiston fuqarolari uchun yashash imkoniyatlarini kengaytirishni qo'llab-quvvatlaydi

2022-yilda BMTning Qochqinlar bo'yicha Oliy komissarligi va "Barqaror hayot" nodavlat notijorat tashkiloti Surxondaryo viloyatida Afg'oniston va O'zbekiston fuqarolarining o'zini-o'zi barqarorligini ta'minlash va o'z jamiyatlarining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga hissa qo'shishga ko'maklashish maqsadida ularning ishga joylashish ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan pilot loyihani ishga tushirdi.

2022-yil yakuni bo'yicha 146 nafar ishtirokchi sataroshlik, manikyur, tikuvchilik yoki qandolatchilik bo'yicha kasbiy o'quv kurslarini tamomladi. O'quv kurslarini tamomlagan olti nafar afg'onistonlik va to'rt nafar o'zbekistonlik ayolga o'z daromadlari bo'yicha faoliyatini yo'lga qo'yishlari uchun jihozlar berildi.

“

Men ushbu loyihadan juda minnatdorman. Ikki oy ichida o'zim va oilam uchun tikuvchilikni o'rgandim. Endi uyda tikuvchilik biznesimni yo'lga qo'ymoqchiman. Biz nafaqat o'rganib, bilimlarni oshirayotganimiz, balki o'z mahoratimizni amalda ko'rsata olishimiz meni hayratda qoldirdi. Ayollar uchun ko'plab imkoniyatlar yaratilganidan shunchaki xursandman

”

dedi tikuvchilik kursi ishtirokchilaridan biri.

2.2. Hamkorlik asoslari ustuvorliklari, natijalari va natijalari

Birlashgan Millatlar Tashkiloti agentliklari qishloq va xavf ostida bo'lgan jamoalarda ayollar tadbirkorligini muvaffaqiyatli qo'llab-quvvatladi.



749 (384 ayol)

fermer xo'jaliklari, shu jumladan ayollar va yoshlarga bozorlar, yer, qishloq xo'jaligi mahsulotlari, texnologiyalar, investitsion va maslahat xizmatlaridan foydalanish yaxshilandi.

Farg'ona vodiysidagi O'zbekiston va Qirg'iziston o'rtasidagi transchegaraviy hududlardan kelgan **180 nafar ayollarni** qamrab olgan tashkil etildi. Chegara hududlaridagi ayollar ham transchegaraviy biznes va madaniy aloqalarni yo'lga qo'yishda qo'llab-quvvatlandi.

33 ta o'z-o'ziga yordam guruhi

500 nafar tadbirkor (shu jumladan, 200 nafarga yaqin ayol)



BMT ko'magi va xalqaro savdo bo'yicha trening dasturi bilan 2022-yilda O'zbekistonda rasman ishga tushirilgan Transchegaraviy savdoni boshqarish bo'yicha o'quv dasturi va Virtual ta'lim maydoni platformasidan foydalandi.



Orolbo'yida 365 nafar ayol

tadbirkorlik faoliyatini boshlayotganlar uchun motivatsion rejalashtirish vositasidan foydalanish va malaka oshirish tashabbuslarida ishtirok etish orqali kasanachilik bo'yicha o'z bilimlarini oshirdi. Ushbu chora-tadbirlar qishloqlarda xotin-qizlarning imkoniyatlarini kengaytirish va oyiga **1,200,000 – 2,500,000 so'mgacha** qo'shimcha daromad olishda muhim ahamiyat kasb etdi²⁴.

Birlashgan Millatlar Tashkilotining Biznes kelishuvi orqali BMT ish joylarida gender tengligini targ'ib qilish uchun xususiy sektor bilan hamkorlik qildi. "O'zbekistonda ish joylarida gender tengligi" birinchi biznes-muloqoti **23 kompaniya va 1303 nafar xodim o'rtasida** o'tkazilgan so'rov natijalariga ko'ra, xususiy sektorning ayollar huquqlarini kengaytirish imkoniyatlarini muhokama qilishga yordam berdi.

2.2. Hamkorlik asoslari ustuvorliklari, natijalari va natijalari



Insonparvarlik va taraqqiyot aloqalarini mustahkamlash uchun BMT Surxondaryo viloyatidagi chegaradosh jamoalarni, jumladan afg'on xalqi va O'zbekistondagi mezbon jamoalarni ham qo'llab-quvvatladi. **174 nafar afg'onistonlik ayol va yoshlar** texnik va kasb-hunar ta'limi hamda kichik biznesni yo'lga qo'yishni qo'llab-quvvatladi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti tuzilmalari, shuningdek, 448 Afg'oniston fuqarosi va mezbon jamoalarning 194 a'zosini Afg'oniston bilan chegaradosh hududlarda chang bo'ronlari ta'sirini yumshatish uchun o'rmonzorlarni o'stirish²⁵ tadbirlarida ishtirok etish uchun to'lov asosida ishga jalb qilish orqali iqlim o'zgarishi masalalarida hamkorlik qildi²⁶.

24 BMTning Orolbo'yi mintaqasi bo'yicha O'zbekistondagi Inson xavfsizligi bo'yicha ko'p sheriklik trust fondi: [2022 yil uchun yillik hisobot](#)

25 O'rmonlarni qayta tiklash deganda daraxtlar soni kamayib borayotgan mahalliy daraxtlarni ekish nazarda tutilgan bo'lsa, o'rmon ekish ilgari daraxtlar bo'lmagan joylarda daraxt ekishni anglatadi.

26 2022 yilgi qochqinlar bo'yicha mintaqaviy javob rejasi - [Yakuniy hisobot](#)

O'zbekistonning jonlantirilgan ijtimoiy tizimi: eng zaif qatlamlarni qo'llab-quvvatlash uchun kuchli turtki

O'zbekistonda kam ta'minlangan oila moliyaviy yordam so'rab murojaat qilganda, mahallaning 15 nafar hurmatli a'zolaridan iborat o'zini o'zi boshqarish organi - Mahalla komissiyasi har bir murojaatni shaxsan ko'rib chiqishi va yechim topishi odatiy holdir.

Ushbu keraksiz qayg'uning oldini olish va butun O'zbekiston bo'ylab uy xo'jaliklariga ko'proq maqsadli yordam ko'rsatishni ta'minlash uchun O'zbekistondagi BMT - UNICEF, XMT va BMTTD boshchiligida hukumat bilan birgalikda BMTning ijtimoiy himoyani kuchaytirish bo'yicha qo'shma dasturini ishga tushirish ustida ishladi.

Ushbu Qo'shma dastur doirasida BMTning mamlakat jamoasi yangi **Ijtimoiy Himoya Yagona Registrini (SPSR)** - kam ta'minlangan oilalarga ijtimoiy nafaqalarni qo'llash, tayinlash va to'lash uchun raqamli va shaffof tizimni sinovdan o'tkazdi.

Oxirgi uch yil ichida SPSR O'zbekiston bo'ylab **1,600,000 ortiq oilaga** ijtimoiy nafaqalar ajratdi va bu ularga kam ta'minlanganlik bilan bog'liq bir qancha muammolarni yengib o'tishga yordam berdi.

To'liq hikoyani [o'qing](#).



Ta'lim

200 nafar afg'onistonlik bola boshlang'ich ta'lim olish uchun qo'llab-quvvatlandi



Salomatlik va oziqlanish

6 ta tez tibbiy yordam mashinasi

Afg'oniston bilan chegaradosh tumanlarga topshirildi, har biriga tibbiy jihozlarni o'rnatildi



Hayot sharoitlari va farovonlik



607 nafar fuqaro tadbirkorlik faoliyati uchun grantlar, naqd pul bilan qo'llab-quvvatlandi

10 nafar jismoniy shaxsga tadbirkorlik faoliyatini yo'lga qo'yish uchun moddiy yordam ko'rsatildi

461



nafar afg'on va mezbon jamoa a'zolari tikuvchilik, sartaroshlik, manikyur, AKT, turizm va agrobiznes kabi sohalarda kasbiy va texnik ta'lim va o'quv dasturlari bilan tanishdilar.

Himoya

3,159 ta xizmat ko'rsatuvchi provayder xodimlari genderga asoslangan zo'ravonlik profilaktikasi bo'yicha malakasi oshirildi



500

ta ta'lim va psixologik mutaxassislar bolalarni himoya qilish muammolarini aniqlash, ularga javob berish va ularga murojaat qilish uchun o'qitildi



400

afg'on huquqiy maslahat, psixo-ijtimoiy yordam, ijtimoiy maslahatlarni olishda qo'llab-quvvatlandi

199 kishi fikr-mulohazalar va javob mexanizmlaridan foydalandi (ishonch telefonlariga qo'ng'iroqlar, pochta qutisiga xabarlar yoki shaxsan murojaat qilish)

2 trening davlat organlariga psixologik-ijtimoiy yordam va yuridik yordam bo'yicha o'tkazildi

1

ta davra suhbatlari O'zbekistonning Qochqinlar to'g'risidagi konvensiya va protokolga qo'shilish va boshpana berish tartibini belgilash bo'yicha mulohazalarini qo'llab-quvvatlash maqsadida tashkil etildi

markaz Afg'oniston va undan tashqarida samarali gumanitar yordam operatsiyalarini osonlashtirish uchun BMT agentliklari uchun mavjud bo'lgan to'liq logistika xizmatlarini taklif etadi.

27 UNHCR, UNICEF va WFP

O'zbekiston hukumati ko'magida BMT agentliklarining logistika va ombor salohiyatini joylashtirish maqsadida Termiz shahrida Xalqaro ko'p funksiyali transport va logistika markazi tashkil etildi²⁷. Markaziy Osiyoda Afg'oniston bilan chegaraga yaqin joylashgan yagona logistika terminali sifatida xizmat qiluvchi ushbu

4-NATIJA

2025 yilga kelib, aholining eng zaif qatlamlari genderga bog'liq sifatli sog'liqni saqlash, ta'lim va ijtimoiy xizmatlardan kengaytirilgan tarzda foydalanish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Milliy BRMLari:



Hissa qo'shadigan tashkilotlar:



Sog'liqni saqlash tizimini takomillashtirish

2022-yilda BMT maqsadli siyosat va dasturlar orqali samarali va shaffof, innovatsion va Universal sog'liqni saqlash qamrovini amalga oshirish uchun sog'liqni saqlash tizimini mustahkamlash bo'yicha O'zbekiston hukumati va boshqa hamkorlar bilan hamkorlikni davom ettirdi. **76,803** nafar sog'liqni saqlash mutaxassisi BMTning Umumjahon sog'liqni saqlash qamrovining

turli jihatlarini bo'yicha salohiyatini oshirish bilan qamrab olindi.

Birlashgan Millatlar Tashkiloti **383,000** yangi tug'ilgan chaqaloqqa xizmat ko'rsatgan maqsadli perinatal markazlarda chaqaloqlar va onalar salomatligini muhofaza qilish xizmatlari sifatini oshirishda Sog'liqni saqlash vazirligini qo'llab-quvvatladi.



2.2. Hamkorlik asoslari ustuvorliklari, natijalari va natijalari



Birlashgan Millatlar Tashkiloti **70 ta perinatal markazning** perinatal o'lim auditini (PDA) amalga oshirish imkoniyatlarini oshirish orqali xizmatlar sifati standartlarining milliy ko'lamini kengaytirishga yordam berdi. Natijada, **227 ta tug'ruqxonadan 28 tasi (12%)** 2022 yilda PDAni to'liq joriy qildi.



BMT onalar salomatligi bo'yicha o'n bitta protokol ishlab chiqishni qo'llab-quvvatladi va 46 tuman tug'ruqxonasidan **225 nafar tibbiyot xodimini malakasini oshirdi.**



Birlashgan Millatlar Tashkiloti O'zbekiston hukumatining **onadan bolaga OIV va sifilis (MTCT) yuqishini bartaraf etish** bo'yicha sa'y-harakatlariga hissa qo'shdi;



900,000 xotin-qizlarga

MTCTning kompleks profilaktik xizmatlari ko'rsatildi.

Birlashgan Millatlar Tashkiloti ko'magida **emlash bo'yicha milliy tizimlar mustahkamlandi:**



Mamlakat bo'ylab

21 ta sovuqxonalar infratuzilmasi yaxshilandi.



Milliy sog'liqni saqlashni boshqarish axborot tizimiga Vaktsinalar logistikasini boshqarish axborot tizimi va elektron immunizatsiya registrlari integratsiya qilindi.



Bir yoshgacha bo'lgan bolalarning 96.8% foizi uch dozada DPT²⁸ va **98.9%** qizamiqqa qarshi emlangan.

Inson papillomavirusi (HPV) vaktsinasi o'qituvchilarni o'qitish, xabardorlikni oshirish kampaniyalari va BMT tomonidan qo'llab-quvvatlanadigan jamoatchilikni jalb qilish orqali ko'p yosh guruhlari qizlari o'rtasida kiritilgan.



12-14 yoshli qizlarning 94.4% (taxminan **806 376 nafari**) HPV vaktsinasining ikki dozasi bilan emlangan.



514,735 (100%) maktab xodimlari

HPVga qarshi emlashni targ'ib qilish uchun jalb qilingan.



56,000 ayol

HPV testi yordamida bachadon bo'yni saratoni skriningidan o'tkazildi.



Umummilliy axborot kampaniyasi orqali

13 million kishi (10 yoshdan 85 yoshgacha va undan katta yoshdagi aholining 47 foizi) qamrab olindi.

28 DPT vaktsinasi difteriya, tetanoz va poliomielitning oldini olish uchun ishlatiladi.

2.2. Hamkorlik asoslari ustuvorliklari, natijalari va natijalari

Sog'liqni saqlash tizimini o'zgartirib, Sog'liqni saqlash vazirligi BMT ko'magida **tibbiy sug'urta mexanizmlarini** joriy qilmoqda. Ushbu mexanizmlar sog'liqni saqlashni moliyalashtirish va xizmatlar ko'rsatish tizimlarida tub o'zgarishlarni, shuningdek, birlamchi tibbiy yordamning rolini oshirishni nazarda tutadi. Davlat tibbiy sug'urtasi jamg'armasining (SHIF) yagona milliy jamg'arma va xarid agentligi sifatidagi faoliyati qo'llab-quvvatlandi. Sirdaryo viloyatida sinov loyihasi davom ettirilib, 2023-yilda Toshkent shahrida, 2024-yildan boshlab esa boshqa viloyatlarda ham keng ko'lamda foydalanish rejalashtirilgan.

Birlashgan Millatlar Tashkiloti **sog'liqni saqlash sohasidagi favqulodda vaziyatlarga milliy kompleks choralarni kuchaytirishni** davom ettirdi. Sog'liqni saqlash tizimiga

koronavirus infeksiyasini tez va aniq tashxislash va samarali davolash imkonini beruvchi muhim tibbiy asbob-uskunalar yetkazib berildi.

Birlashgan Millatlar Tashkilotining targ'ibot ishlari natijasida O'zbekiston hukumati hayotni saqlab qoladigan antiretrovirus (ARV) davolash uchun byudjetdan ajratiladigan mablag'larni yanada oshirish majburiyatini oldi, bu esa 2023-yilda barcha muhojrlarning OIV infeksiyasini davolashga bo'lgan ehtiyojining 70 foizini tashkil qiladi. ARVlarni xarid qilish va yetkazib berishda BMTning qo'llab-quvvatlashi hayotni saqlab qoladigan ARV davolashga murojaat qilganlar sonining sezilarli darajada oshishiga olib keldi. 2022 yilda **36,765 kattalar va OIV bilan yashaydigan bolalar** (49% ayollar) antiretrovirus terapiya oldilar.

72.5 million COVID-19 vaktsinalari yetkazib berildi (umumiy aholining 52,1 foizi to'liq emlangan).

Ko'cha reklama kampaniyalari orqali misli ko'rilmagan **18.5 million kishi** (18 yoshdan oshgan aholining 77 foizi)ga COVID-19 vaktsinasi haqida hayotni saqlab qolish va xulq-atvoriga oid xabarlar yetkazildi. Ijtimoiy tarmoqlar orqali yana 5,4 million kishiga murojaat qilindi.





Birlashgan Millatlar Tashkiloti O'zbekistonni operativ tadqiqotlar sharoitida ko'p va rifampitsinga chidamli silni (MDR/RR-TB) davolash uchun modifikatsiyalangan qisqa davolash rejimlarini (mSTR) joriy etish bilan qo'llab-quvvatladi. 2022 yilda mSTR uchun 209 bemor (184 erkak, 25 ayol) ro'yxatga olingan.

Birlashgan Millatlar Tashkiloti Sog'liqni saqlash vazirligini 2022-2026 yillarga mo'ljallangan o'smirlarning sog'lig'i va farovonligini ta'minlash bo'yicha Milliy ko'p tarmoqli strategiyasini ishlab chiqish va yakunlashda o'smirlar salomatligini universal qamrab olishni yaxshilashda qo'llab-quvvatladi. Kelgusi besh yil ichida strategiyaning amalga oshirilishidan 5 milliondan ortiq o'smirlar foyda ko'radi. Birlashgan Millatlar Tashkilotining "Salomatlik savodxonligi" o'quv dasturining integratsiyalashuvini qo'llab-quvvatlashi natijasida 6 million o'quvchi (50 foiz qizlar) yo'l harakati xavfsizligi, jismoniy va ruhiy salomatlikni saqlash, hayotiy ko'nikmalar, hamda xavfli xatti-harakatlarning oldini olish va kamaytirish bo'yicha xabardorligini oshirdi.

Birlashgan Millatlar Tashkiloti ruhiy salomatlik va ruhiy farovonlikni rivojlantirish uchun 13,864 maktab psixologini o'z joniga qasd qilishdan xabardorlik, oldini olish, aralashuv, profilaktika va psixo-ijtimoiy yordam ko'rsatish bo'yicha o'qitishni qo'llab-quvvatladi. 75,000 dan ortiq ota-onalar farzand tarbiyasi bo'yicha bilim va ko'nikmalarini oshirish uchun BMT tomonidan qo'llab-quvvatlanadigan Bebo mobil ilovasidan foydalanadilar. Ilova bolalar salomatligi va rivojlanishida erkaklarning faol ishtirokini targ'ib qilishga yordam beradi.

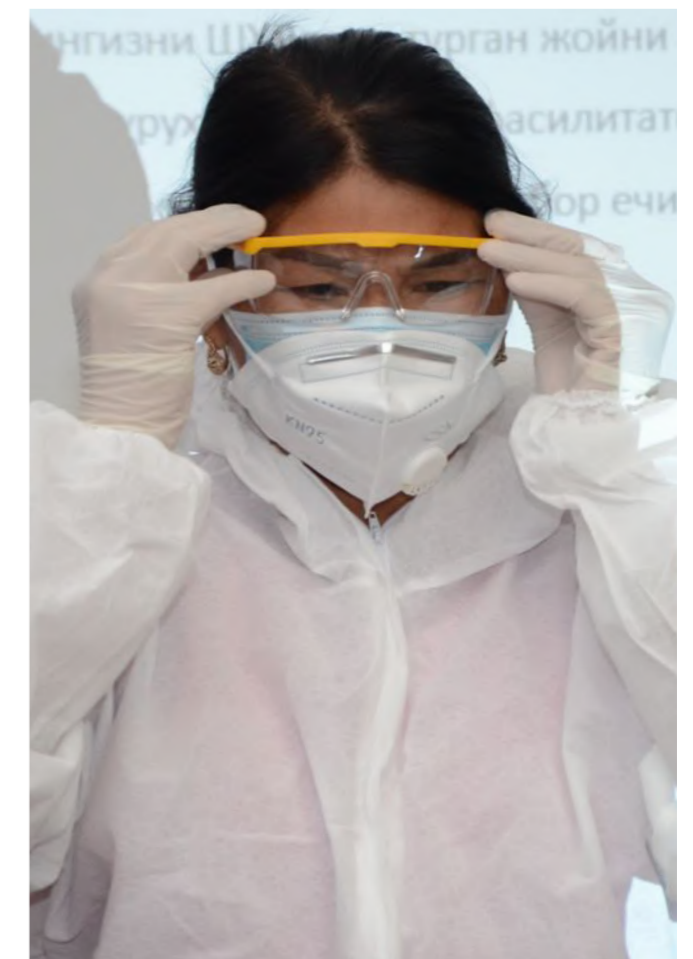
BMT eng kam ta'minlangan va xavf-xatarga duchor bo'lgan hududlarda, xususan, Qoraqalpog'istonda barqarorlikni oshirishga sarmoya kiritdi. Orolbo'yi mintaqasi uchun Inson xavfsizligi bo'yicha ko'p sheriklik trast fondi ko'magida BMT agentliklari birgalikda o'smirlarning salomatligi, ovqatlanishi, suv ta'minoti, sanitariya, gigiyena va farovonligini yaxshilash bo'yicha kompleks dasturni amalga oshirdi:

- Qoraqalpog'iston Respublikasining barcha tumanlaridagi 10-17 yoshli **131,000 ming nafar o'smir qizlarga temir va foliy kislotasi qo'shimchalari berildi** (100 foiz qamrov), bu o'smir qizlarda kamqonlikning oldini olishga xizmat qilmoqda.
- Qoraqalpog'iston Respublikasining besh tumanidagi **40,000 nafar maktab o'quvchilari degelmintizatsiya kampaniyasining** ikki bosqichi orqali degelmintizatsiya yordamiga ega bo'ldi, bu bolalar o'rtasida **ichak gelmintiozlari bilan kasallanish darajasini 2021-yildagi 12,6 foizdan 2022-yilda 1,7 foizga kamaytirdi.**
- **10,000 sog'liqni saqlash xodimlari va uchta maqsadli tuman aholisi** telekommunikatsiya va telemeditsina xizmatlarini yaxshilashdan foydalandi. Natijada 2021-yildan 2022-yilgacha **aholining tibbiy xizmatlardan qoniqish darajasi 41 foizdan 70 foizga**, sog'liqni saqlash muassasalariga murojaat qilish darajasi esa 20 foizga oshdi²⁹.
- Qoraqalpog'iston Respublikasining uchta tumanidagi barcha **28 ta birlamchi tibbiy-sanitariya muassasalari va tuman kasalxonalarini SSG** (Suv, sanitariya va gigiyena) ob'ektlarini yaxshilash bo'yicha baholashdan o'tkazildi. Baholashlar 20 ta sog'liqni saqlash muassasalarida **130,000 kishi, shu jumladan 33 336 bolalar va 10 000 tibbiyot xodimlariga** foyda keltirgan holda 20 ta sog'liqni saqlash muassasalarida asosiy SSG xizmatlarini yaxshilagan tadbirlar haqida ma'lumot berdi. Shuningdek, uchta tuman shifoxonasiga quyosh suv isitgichlari, chiroqlar, suv tozalash tizimlari, tibbiy chiqindilarni qayta ishlash uskunalari, uch pog'onali fosseptiklar o'rnatilib, 400 nafar tibbiyot xodimi o'qitildi.

- **27,000 nafar maktab yoshidagi bolalar** uchta tumandagi 15 ta davlat maktabi/ta'lim muassasalarida SSG inshootlari qurilishidan foydalandilar.

29 [BMTning Orolbo'yi mintaqasi bo'yicha O'zbekistondagi Inson xavfsizligi bo'yicha ko'p sheriklik trast fondi: 2022 yil uchun yillik hisobot](#)

Birlashgan Millatlar Tashkiloti O'zbekiston hukumatini **sog'liqni saqlash chiqindilarini boshqarishni takomillashtirishda** ham qo'llab-quvvatladi, bu esa mamlakat uchun dolzarb bo'lib qolmoqda. Birlashgan Millatlar Tashkiloti sog'liqni saqlash chiqindilarini boshqarish strategiyasini, shahar va qishloq chiqindilarini boshqarish modellari va standartlarini ishlab chiqishga yordam berdi. Oltita tajriba tuman shifoxonalari bir yillik faoliyat uchun chiqindilarni sterilizatsiya qilish uskunalari va sarf materiallari bilan jihozlandi.



Xavfsiz, adolatli, inklyuziv va sifatli ta'lim

2022-yilda boshlang'ich ta'lim va umumiy ta'lim sifatini oshirishda muhim natijalarga erishildi.

Erta yoshdagi bolalar ta'limiga qabul qilish

3-6 yoshli bolalarning
69.4%



6 yoshli bolalarning
83.8%

tashkil etdi.

2 milliondan ortiq bola (1-3 va 6-sinflar)



takomillashtirilgan o'quv dasturlari va yangi darsliklardan, jumladan kompetensiyaga asoslangan, genderni o'zgartiruvchi va inklyuziv yondashuvlardan foydalandi;

60,300 o'qituvchi

(jami o'qituvchilarning deyarli **10%** yangi o'quv dasturi bo'yicha o'qitildi.)



8,500 o'qituvchi

erta bolalik ta'limi bo'yicha onlayn o'qituvchilarni tayyorlash vositalaridan foydalandi.

10,104 maktab

(jami maktablarning **99.6%**) yangilangan raqamli platformalarda raqamli o'quv materiallaridan foydalanish imkoniyatini oshirgan holda internetga ulanishdan foydalandi.

Taraqqiyotga qaramay, gender, qishloq va daromadlar nomutanosibligiga qarab davomatdagi tafovutlar saqlanib qolmoqda. Ushbu muammolarga javob berar ekan, BMT ko'p yoshdagi va turli tillarda o'ynaladigan muqobil o'yin guruhlarini modellashtirish orqali maktabgacha ta'lim sifatini oshirishga e'tibor qaratdi, bunda asosiy e'tibor chetda qolgan bolalarga qaratildi. Maktab binolari va jamoat markazlarida **400 nafar bolaga** xizmat ko'rsatadigan o'nta yangi muqobil markazlar namunasi yaratildi. Ushbu muvaffaqiyatli amaliyotga asoslanib, eng noqulay hududlarda mavjud muqobil modellarni kengaytirish maqsadida BMT Islom taraqqiyot banki va Maktabgacha ta'lim vazirligi o'rtasida 2022 yilda tasdiqlangan 70 million dollarlik yangi hamkorlik orqali erta bolalik ta'limi (ECE) uchun mablag'larni jalb qildi.

BMT hayotiy ko'nikmalar va sportga asoslangan dasturlar orqali maktab o'quvchilari o'rtasida Qonun ustuvorligi madaniyatini yanada targ'ib qildi. **390 ta davlat maktablarining 22,000 dan ortiq o'quvchilari 390 ta davlat maktablarining** jinoyatchilik, zo'ravonlik va giyohvand moddalarni iste'mol qilish bilan bog'liq himoya omillarini maksimal darajada oshirish uchun adolat va korrupsiyaga qarshi kurash hamda hayotiy ko'nikmalar bo'yicha bilimlarini oshirdilar. Har yili **500,000 ga yaqin boshlang'ich o'quvchilar** uchun



halollik, hurmat va adolat kabi qadriyatlarini targ'ib qilish va o'rgatish bo'yicha "Qonun ustuvorligi" ta'lim vositalari ishlab chiqilgan, qabul qilingan va boshlang'ich o'quv dasturlariga kiritilgan. 2021-yilda boshlang'ich ta'lim o'quv dasturlariga kiritilgan "Zorbs" video turkumi 500 000 nafar boshlang'ich sinf o'quvchilarining Qonun ustuvorligi haqidagi asosiy bilimlarini oshirish uchun qamrab olingan.

Sifatli ta'lim va dalillarga asoslangan rejalashtirishni rivojlantirish uchun asosiy natijalarga erishildi. O'qituvchilarga turli kasbiy kurslarga moslashuvchan va tejamkor tarzda kirish imkonini beruvchi o'qituvchilarning malakasini oshirishning yangi modeli ishga tushirildi. BMT ko'magida ta'limni boshqarish platformasi (<https://onlinedu.uz>) o'quv materiallarini o'zlashtirish jarayonini optimallashtirish orqali yanada boyitildi va takomillashtirildi. Maktabgacha ta'lim darajasida Ta'limni boshqarishning axborot tizimlarini (EMIS) ko'rib chiqish maktabgacha ta'lim muassasalarining **33,000 nafar xodimlarini** tayyorlash haqida ma'lumot



berdi, o'qituvchilarning kasbiy rivojlanishining o'qituvchilar malakasini oshirishga ta'sirini kuzatish uchun dalillarga asoslangan monitoring mexanizmi va talabalarning ilmiy yutuqlarini baholash axborot tizimi joriy etildi.

Raqamli tafovutni bartaraf etishning innovatsion yondashuvlari **10,132 ta maktabning** real vaqt rejimida gigabayt monitoringi (maktablarning 100 foizga yaqini internetga ega) va atrofdagi uy xo'jaliklariga yuqori tezlikdagi ulanishni qayta taqsimlash uchun davlat-xususiy sheriklikni maktab asosida modellashtirish orqali joriy etildi.

O'zbekiston hukumati sektor tahlili va Ta'limni o'zgartirish sammitining (TES) milliy maslahatlashuvidan kelib chiqqan holda ta'lim sohasining ustuvor yo'nalishlarini belgilash bo'yicha kompleks mashqlarni boshladi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti O'zbekistonga iyul oyida Parijda bo'lib o'tadigan TES sammitidan oldingi va sentyabr oyida Nyu-Yorkda bo'lib o'tgan BMTning ta'limni o'zgartirish bo'yicha sammitida ishtirok etish imkonini berdi. Har ikki sammit ham O'zbekiston uchun milliy maslahatlashuvning dastlabki natijalarini ilgari surish va ta'limni o'zgartirish bo'yicha o'z majburiyatlarini baham ko'rish uchun inklyuziv va ochiq forum bo'ldi.

Milliy maslahatlashuvlar natijasida O'zbekiston Milliy bayonoti vazirliklar, rivojlanish bo'yicha hamkorlar va manfaatdor tomonlar bilan birgalikda ishlab chiqilgan bo'lib, unda O'zbekistonning 2030-yilgacha BRM4 maqsadlariga erishish bo'yicha majburiyatlari va 2023-yilga mo'ljallangan O'zbekiston ta'lim sohasi rejasi bayon etilgan. BMT ko'magida O'zbekiston hukumati 2023-2026 yillarga mo'ljallangan milliy ta'lim ustuvorliklarini belgilash hamda hukumat va rivojlanish bo'yicha hamkorlar tomonidan muvofiqlashtirish sa'y-harakatlari va ta'limni moliyalashtirishni ko'paytirishni nazarda tutuvchi Milliy kelishuvni ishlab chiqishni boshladi.

Ijtimoiy himoya tizimi mustahkamlandi

O'zbekiston hukumati ijtimoiy himoyani BRMga erishishning asosiy tezlashtiruvchisi sifatida e'tirof etgan holda, 2022-yil iyul oyida ijtimoiy himoya tizimining samaradorligi va qamrovini oshirishga qaratilgan **2030-yilgacha bo'lgan ijtimoiy himoyaning birinchi milliy strategiyasini** qabul qildi. Birlashgan Millatlar Tashkilotining Ijtimoiy himoya bo'yicha qo'shma dasturi doirasida BMTMG Jahon banki bilan hamkorlikda Strategiyani ishlab chiqishni sezilarli darajada qo'llab-quvvatladi. Ushbu ish doirasida 2022-yil mart oyida Jahon banki va UNICEF ko'magida tashkil etilgan **Ijtimoiy himoyaning yagona reestri (SPSR)** - boshqaruv axborot tizimi to'liq yakunlandi va Moliya vazirligiga topshirildi. U bolalar va ularning oilalari, nogironligi bo'lgan shaxslar, ijtimoiy qo'llab-quvvatlash so'ragan kattalar yoki bandlikni qo'llab-quvvatlash xizmatlarini yanada keng qamrovli, samarali va samarali ta'minlashga qaratilgan.



- SPSRning joriy etilishi natijasida 2022-yil oktabr holatiga ko'ra nafaqa oladigan oilalar soni 600 mingdan **2.5 millionga** ko'paydi va **4.4 million bola** va O'zbekistondagi barcha oilalarning 26 foizini qamrab oldi.
- Bolalar nafaqasi va moddiy yordam oluvchi kam ta'minlangan oilalarning umumiy soni **75 foizga** oshib, 2021-yildagi 1,2 milliondan **2.1 millionga, 2022-yilda 4.6 million** nafarga yetdi.
- O'zbekiston hukumati nogironligi bo'lgan bolalarni tarbiyalovchilarga oylik naqd pul nafaqasini joriy qildi, bunda **55,541 nafar tarbiyalanuvchiga** nafaqa berildi. BMTning ko'magi natijasida nogironlikni baholash tartib-qoidalari kirishni osonlashtirish va ariza beruvchilar uchun aniqlash jarayonini yanada shaffof qilish uchun soddalashtirildi.
- Xususiy sektorda ishlayotgan ayollarga tug'ruq va tug'ish nafaqalarining qisman kompensatsiyasi yo'lga qo'yildi, 2022-yil noyabr oyida **2,418 nafar oluvchi** ro'yxatga olingan.



BMT mablag'lari hisobidan ishlab chiqilgan **bolalar nafaqasi islohoti** O'zbekiston Prezidenti tomonidan ma'qullangan va 2022-yil 1-sentabrdan kuchga kirdi. Hisob-kitoblarga ko'ra, islohot natijasida davlat tomonidan ajratiladigan mablag'lar 50 foizga ko'paygan va qo'shimcha **550,000 ming bola** bundan moliyaviy yordam olgan.

2022-yilda Birlashgan Millatlar Tashkiloti Nogironlar huquqlari to'g'risidagi konvensiyaning (CRPD) izchil amalga oshirilishini qo'llab-quvvatlash bo'yicha BMT majburiyatlarini belgilab beruvchi **BMTning O'zbekistondagi nogironlarni qamrab olish strategiyasini** qabul qildi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti nogironligi bo'lgan bolalar, yoshlar va ayollar uchun ijtimoiy xizmatlar ko'rsatishni o'zgartirish bo'yicha davom etayotgan jarayonni qo'llab-quvvatladi. Nogironligi bo'lgan bolalar va kattalarning inson huquqlariga, shu jumladan nogironlikning ijtimoiy modeli asosida nogironlikni aniqlash va baholashga asoslangan ijtimoiy xizmatlarni loyihalash va ko'rsatish modelini joriy etish bo'yicha texnik yordam ko'rsatildi. Shuningdek, nogiron ayollarga nisbatan zo'rvonlikning oldini olish

va unga qarshi kurashish bo'yicha **64 ta xizmat ko'rsatuvchi** provayder, shu jumladan, to'rtta sektor: sog'liqni saqlash, huquqni muhofaza qilish, ijtimoiy-psixologik xizmat ko'rsatish sohasidagi nogironligi bo'lgan shaxslar tashkilotlari (NT) xodimlarining malakasi oshirildi.

BMT ko'magida 2021-yilda xalqaro miqyosda tan olingan modellar, jumladan, politsiya, sog'liqni saqlash va psixologik va ijtimoiy xizmat ko'rsatuvchi provayderlar sohalari uchun ishlab chiqilgan **Gender asosidagi zo'rvonlikka ko'p tarmoqli chora-tadbirlarni (KTCT > GAZ)** umummilliy amalga oshirish va ko'lamini kengaytirishda BMT O'zbekiston hukumatini qo'llab-quvvatladi. Tegishli Standart Operatsion Protseuralar (SOP) milliy siyosat hujjatlariga aylandi, amaliy ko'rsatmalar esa minglab xizmat ko'rsatuvchi provayderlarga quyi darajadagi bosqichma-bosqich choralar ko'rish va GAZdan jabr ko'rganlar bilan ishlashda xalqaro miqyosda tasdiqlangan tamoyillar va yondashuvlarni qo'llashda yordam beradi. **1,146 ishonch telefoni operatori** axloqiy me'yorlar va stressni boshqarish bo'yicha o'z malakalarini oshirdi.



O'zbekiston hukumati BMT ko'magida bolalarni, shu jumladan favqulodda vaziyatlarda himoya qilish bo'yicha **tarmoqlararo standart operatsion tartib-qoidalarni** ishlab chiqdi. Ushbu tartib-qoidalar xizmatlarda sifat, izchillik va muvofiqlikni ta'minlash maqsadida bolalarni zo'ravonlik va ekspluatatsiya qilishning oldini olish va ularga qarshi kurashish bo'yicha birinchi yo'naltiruvchi hujjatdir. Surxondaryo viloyatida **700 ga yaqin mutaxassislarning** salohiyatini oshirishni o'z ichiga olgan tartib-qoidalar joriy etildi.

BMT shuningdek, ijtimoiy himoyaga muhtoj oilalar uchun ijtimoiy xizmatlarning samarali tizimini yaratishda O'zbekiston hukumatini qo'llab-quvvatlash maqsadida Surxondaryo viloyatidagi 200 ta mahallada **ijtimoiy ish bo'yicha ishlarni boshqarish tizimini** yo'lga qo'ydi. Jami **681 nafar faol ayollar va tuman darajasidagi mutaxassislarni** asosiy ijtimoiy ish tamoyillari va ishlarni boshqarish, bolalar huquqlari va bolalarni himoya qilish bo'yicha o'qitildi.

Birlashgan Millatlar Tashkiloti gender tengligini targ'ib qilish va jamiyatlarda genderga asoslangan zo'ravonlik va reproduktiv salomatlik muammolarini hal qilish uchun diniy tashkilotlar va rahbarlar bilan hamkorlik qildi. 11 ta hududdagi diniy ta'lim muassasalaridan **619 nafar** (shundan 567 nafari xotin-qizlar) ta'lim oldi.

Iroq, Suriya va Afg'onistondagi mojaro zonalaridan qaytgan ayollar va bolalarning reabilitatsiyasi va reintegratsiyasi BMT tomonidan tegishli davlat tuzilmalari va Respublika bolalar ijtimoiy moslashuvi markazi va "Barqaror hayot" NNT kabi hamkor nodavlat notijorat tashkilotlari bilan hamkorlikda amalga oshirildi. **192 nafar bola va 59 nafar ayolga** 100 nafar o'qitilgan mahalla faollari va mahalliy mutaxassislarni orqali reintegratsiya, jumladan, psixologik-ijtimoiy yordam va huquqiy yordam ko'rsatildi. 10 ta maktab markazlari zaif bolalar, jumladan, mojaro zonalaridan repatriatsiya qilingan bolalarni maktabdan keyingi mashg'ulotlarga jalb qilish uchun zarur resurslar bilan jihozlangan.

Ziynegul hikoyasi: Go'zallik salonining muvaffaqiyatli egasi

“

Bu men. Menimcha, men 8 yoshda edim va qo'g'irchoqlarim bilan o'ynab, sochlarini tarayotgan edim.”

Sevimli suratga ishora qilib, oilaviy albomini diqqat bilan varaqlayotgan Ziynegulning ko'zlari chaqnaydi. Bolalikdagi bu oddiy o'yin-kulgi uni bir kun kelib Bozatau tumanidagi muvaffaqiyatli biznes egasi bo'lishiga olib kelishini u bilmas edi.

Ziynegul BMT Taraqqiyot dasturi, UNFPA va FAO qo'shma dasturi doirasida BMTning Orolbo'yi mintaqasi bo'yicha Inson xavfsizligi bo'yicha ko'p sheriklik trust fondi moliyaviy ko'magida moliyalashtirilayotgan biznes loyihalar tanlovi g'oliblaridan biri.

and FAO with the financial support of the UN Multi-Partner Trust Fund for Human Security for the Aral Sea region.

Treninglar yakunida moliyalashtirish uchun Ziynegulning biznes rejasi tanlab olindi. BMT Taraqqiyot dasturi uning saloniga asbob-uskunalar va aksessuarlar sovg'a qildi, bu unga ko'rsatilayotgan xizmatlar ko'lamini kengaytirish va yaxshilash, ko'proq mijozlarni jalb qilish va qo'shimcha xodimlarni yollash imkonini berdi. Bugungi kunda salonda bo'yanish, pedikyur, manikyur, sartaroshlik kabi ko'plab xizmatlar ko'rsatilib, kuniga 10-12 nafar mijozga xizmat ko'rsatmoqda, olti nafar xotin-qiz ish bilan ta'minlangan va yanada kengaytirish rejalashtirilgan.



Strategik ustuvorlik C: Mas'uliyatli, iqlimga javobgar va barqaror rivojlanish

5-NATIJA

2025 yilga kelib, O'zbekistonning eng xavfli hududlari va jamoalari iqlim o'zgarishi va ofatlarga nisbatan chidamlaroq bo'ladi hamda tabiiy resurslar va infratuzilmani barqaror va genderga sezgir bo'lgan samarali boshqarish, iqlim bo'yicha qat'iy chora-tadbirlar, atrof-muhitni inklyuziv boshqarish va muhofaza qilishdan foyda oladi.

Milliy BRMLari:



Hissa qo'shadigan tashkilotlar:



Birlashgan Millatlar Tashkiloti O'zbekiston hukumatini Parij kelishuviga Yashil iqtisodiyotga o'tish strategiyasi doirasida o'zining **milliy miqyosda belgilangan hissalarini (MMBH)** bo'yicha ortib borayotgan ambitsiyalarini amalga oshirishda qo'llab-quvvatladi. Yilning asosiy voqeasi O'zbekiston hukumati tomonidan BMT va Xalqaro moliya institutlari (XMT) ko'magida ishlab chiqilgan **Yashil o'sish bo'yicha strategik asos (GGSF)** qabul qilingani bo'ldi. GGSF O'zbekiston hukumatini yashil rivojlanish yo'lida yo'naltirishda muhim ahamiyatga ega. Birlashgan Millatlar Tashkiloti me'yoriy-huquqiy bazalarni mustahkamlash, infratuzilmani yaxshilash va jamiyatga asoslangan moslashish choralarini ilgari surish orqali iqlim o'zgarishiga moslashish va ularni yumshatish strategiyalarini yanada ilgari surdi.

Birlashgan Millatlar Tashkiloti siyosat darajasida **asosiy dasturiy hujjatlar loyihalarini** ishlab chiqishga hissa qo'shdi, jumladan: O'zbekiston Respublikasining 2030 yilgacha bo'lgan iqlim o'zgarishi bo'yicha strategiyasi, Qishloq xo'jaligini konservatsiyasi bo'yicha oziq-ovqat mahsulotlarini yo'qotish va buzilishiga qarshi qaratilgan milliy strategiyasi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti siyosat darajasida gender tamoyillarini ta'minlash uchun ayollarning iqlimning aqlli texnologiyalari/yondashuvlaridan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirish uchun gender harakatlar rejasini va hukumat tomonidan qabul qilingan O'rmon xo'jaligi sektori uchun **Gender strategiyasini ishlab chiqishda** yordam berdi.

Birlashgan Millatlar Tashkiloti O'zbekiston hukumati bilan qurilish va transport sohalarida uglerod va issiqxona gazlari chiqindilarini kamaytirish bo'yicha **energiya samaradorligi** bo'yicha chora-tadbirlarni joriy etish hamda qayta tiklanadigan energiya sektorini kengaytirishga qaratilgan qazib olinadigan yoqilg'ilarni subsidiyalash islohotlarini rag'batlantirish maqsadida hamkorlik qildi. O'zbekistonda birinchi bo'lib deyarli nol chiqadili gazli bino (NZEB) O'zbekiston hukumati va BMT qo'shma ko'magida 2022-yilda qurilgan³⁰. Bino O'zbekiston qishloqlari aholisi uchun yaxshilangan va arzon yashil yashash sharoitlarini yaratish imkoniyatlarini namoyish etadi. BMT, shuningdek, hukumatga qazib olinadigan yoqilg'i subsidiyalarini isloh qilish va O'zbekistonda qayta tiklanadigan energiya sektorini kengaytirish uchun subsidiyalarni ko'paytirish imkoniyatlarini o'rganishda yordam berdi.

30 [O'zbekistonda deyarli nolga teng energiya sarflaydigan birinchi uy qurildi](#)



Birlashgan Millatlar Tashkiloti iqlim o'zgarishiga moslashishni rejalashtirish va innovatsion **qishloq oziq-ovqat mahsulotlarini ishlab chiqarishni rag'batlantirish** uchun mahalliy jamoalar, mutaxassislar va fermerlar bilan hamkorlik qildi. Orolbo'yi, Farg'ona vodiysi va O'zbekistonning janubi kabi eng zaif hududlarda 33 000 ga yaqin kishi (ulardan 15 000 dan ortiq ayollar) salomatlik, oziq-ovqat, suv va energiya xavfsizligi bo'yicha ko'nikma, bilim va resurslarga ega bo'ldi. O'zbekiston bo'ylab **15,000 dan ortiq kishi (shu jumladan 8,200 dan ortiq ayollar)** iqlimga mos va barqaror qishloq xo'jaligi, bozorlarga kirish va yer xavfsizligi uchun vositalar va texnologiyalar bilan jihozlangan. Birlashgan Millatlar Tashkiloti milliy hokimiyat organlari bilan Farg'ona vodiysida **20 ta kichik agrometeostantsiyalarni** tashkil etishda yaxshi prognoz qilish va fermerlar va uy xo'jaliklari tomonidan dalillarga asoslangan rejalashtirish uchun qishloq xo'jaligi ma'lumotlaridan foydalanish imkoniyatini yaratdi³¹.

Birlashgan Millatlar Tashkiloti **quruqlik va suv ekotizimlarini saqlash va ulardan foydalanish** bo'yicha yashil barqaror siyosatni amalga oshirish uchun milliy va mahalliy imkoniyatlarni oshirishni davom ettirdi. 11 000 kishi (ulardan 6 500 nafari ayollar) tabiiy resurslarni barqaror boshqarish tashabbuslaridan (shu jumladan suv resurslari va xizmatlarni boshqarish; ekotizim xizmatlari) bevosita foydalandi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti suv xavfsizligi ko'rsatkichlarini suv resurslarini boshqarishning hududiy xususiyatlariga va qishloq, o'rmon xo'jaligi, suv xo'jaligi, yashil iqtisodiyot bo'yicha milliy siyosatlarga moslashtirishga yordam berish uchun Suv xavfsizligi istiqbollari kabi tegishli vositalar va metodologiyani joriy etish orqali suv resurslarini genderga sezgir integratsiyalashgan boshqaruvni (IWRM) rag'batlantirdi.

Birlashgan Millatlar Tashkiloti Orol dengizining qurigan tubida **o'rmonlarni o'stirish bo'yicha milliy sa'y-harakatlarni**

Xusanboy hikoyasi: Tiklanish va kelajak uchun yashil dehqonchilik

O'zbekistonning olis tog' qishlog'idan bo'lgan Xusanboy Boyboboyev mevali daraxt ko'chatlari va mevali butalar yetishtiradi. Xusanboy ushbu Namangan viloyatini yashillashtirish harakatining bir qismidir. Atirgul, gilos va olma ko'chatlarini yetishtiradi, bu mevalarning sog'liq uchun foydasi, ularni yig'ish, saqlash va sotishni yaxshi biladi.

BMT Taraqqiyot dasturining "O'zbekistonda yashil tiklanish sari" loyihasi ko'magida u tomchilatib sug'orish tizimi va quyosh energiyasidan ishlaydigan havo isitish tizimiga ega issiqxonadan foydalanmoqda. Loyiha boshqa rezidentlar uchun eksperimental namunadir va umid qilamanki, odamlarni muqobil energiya manbalaridan foydalangan holda issiqxona dehqonchiligi bilan shug'ullanishga undaydi.

“

Endi shunday issiqxona bo'lsa, – deydi u ishtiyoq bilan, – qishloqdoshlarimni ko'chatlar bilan ta'minlash uchun yetarlimiqdordagulzoryetishtiraman. Men ularga atirgulning foydali o'simlik ekanligini, uning tarkibida ko'p miqdorda C vitamini borligini tushuntirdim, siz ularni oilangiz uchun zaxira qilib, ulgurji brokerlarga sotishingiz mumkin.

To'liq hikoyani [o'qing](#).

”



kraudfanding, shuningdek, qurigan dengiz tubiga ilmiy asoslangan ekspeditsiyani rejalashtirish orqali qo'llab-quvvatladi. **1.5 million gektar** yerni qamrab oladigan ekspeditsiyaning natijalari dalillarga asoslangan loyihalarni ishlab chiqish va amalga oshirish haqida ma'lumot beradi. Bundan tashqari, BMT agentliklari Surxondaryo viloyatidagi milliy hukumat va mahalliy hokimiyat organlari bilan hamkorlikda o'rmonlarni o'stirish bo'yicha tashabbusni sinovdan o'tkazdi. Bu tashabbus afg'on aholisi va mezbon jamoalarni qariyb 100 gektar maydonga daraxt ekishga jalb qildi.

Salohiyatni oshirish bo'yicha treninglar va milliy siyosatni ko'rib chiqish orqali BMT O'zbekiston hukumatini **ekologik xalqaro konvensiyalarni** amalga oshirishda hamda boshqa xalqaro hujjatlarga, jumladan, BMT UNECE ning havoning uzoq masofaga transchegaraviy ifloslanishi to'g'risidagi konvensiyasiga (Havo konvensiyasi) qo'shilishida qo'llab-quvvatladi.

Birlashgan Millatlar Tashkiloti O'zbekiston Hukumatini Tabiiy/madaniy merosni muhofaza qilish sohasida hamda tabiiy ofatlar xavfini kamaytirish bo'yicha Sendai dasturi doirasidagi majburiyatlarni, modellashtirish, xavflarni tahlil qilish va **BMT tomonidan qo'llab-quvvatlanadigan samarali jamoatchilikni xabardor qilish** tadbirlarini samarali bajarishda qo'llab-quvvatladi, hamda Sakkizta hamjamiyatlardan **25,000 dan ortiq kishi (shundan 13,000 ga yaqini ayollar)** bu tadbirlarda ishtirok etdi va jamoaviy DRR tashabbuslaridan foydalandi. Tabiiy ofat xavfi mavjud hududlarda yashovchi foydalanuvchilarga sel, qor ko'chkisi, ko'chki va suv toshqini xavfi haqida erta ogohlantirish va ma'lumotlarni yetkazish uchun hududiy mobil va SMS-ilovalar ishlab chiqildi.

BMT, shuningdek, Butunjahon merosi ob'ekti bo'lgan Itchan **qal'adagi tarixiy binolarni saqlash va tiklashni** qo'llab-quvvatladi. Xivaning Itchan Qal'a shahrida Turizmni rivojlantirish strategiyasini ishlab chiqish BMT tomonidan ham qo'llab-quvvatlandi.

³¹ ["O'zbekistonda Farg'ona vodiysidagi bog'dorchilik mahsulotlari ishlab chiqaruvchilarning iqlim sharoitiga chidamli turmushi" loyihasi yangilanishlari](#)

2.3. Hamkorlikni qo'llab-quvvatlash va 2030 yil kun tartibini moliyalashtirish

Birlashgan Millatlar Tashkilotining O'zbekistondagi BRM maqsadlariga erishish yo'lida o'zining **sheriklik** bazasini an'anaviy ittifoqlardan tashqari kengaytirish zarurligini tan oldi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti istiqbolli yondashuvni qo'llagan holda, ijobiy o'zgarishlarni amalga oshirish uchun ularning tajribasi, resurslari va innovatsiyalaridan foydalanishni maqsad qilgan fuqarolik jamiyati, akademik doiralar va xususiy sektor bilan mazmunli hamkorlikni yo'lga qo'yishga faol intildi.

Xususiy sektor bilan hamkorlikning yangi davri paydo bo'lmoqda - bu o'zaro ishonch, umumiy qadriyatlar va barqaror kelajakni shakllantirish bo'yicha jamoaviy majburiyat bilan ajralib turadi. Xususiy sektor bilan hamkorlik nafaqat dasturga yangi resurslarni (inson, moliyaviy va texnik va boshqalar) olib keladi, balki bilim almashinuvini osonlashtiradi va samaradorlik va barqarorlik madaniyatini rivojlantiradi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti 2022-yilda biznes chempionlari bilan kuchlarni birlashtirib, **biznes barqarorligini ta'minlash bo'yicha inauguratsion forumni** – biznesning barqaror rivojlanish uchun katalizator sifatidagi kuchidan foydalanishga intilayotgan bizneslar uchun forumini tashkil qildi³².



Biznes barqarorligini ta'minlash va Shimol va Janub o'rtasidagi sheriklik



Forumdan so'ng BMTning xususiy sektordagi hamkorlaridan biri Artel kompaniyasi BMT Aholishunoslik jamg'armasi (UNFPA) bilan birgalikda gender asosidagi zo'ravonlikka qarshi ommaviy axborot kampaniyasini o'tkazdi. Artel ketma-ket ikki yil davomida, ayniqsa ish joyida genderni asoslangan zo'ravonlikni yo'q qilishni qo'llab-quvvatlash uchun "to'q sariq"³³ rangga aylandi³⁴. Bu misol shuni ko'rsatadiki, BMT va xususiy sektor birgalikda ishlash orqali barqaror rivojlanish tashabbuslarining ta'sirini kuchaytirishi, inklyuziv o'sishni rag'batlantirishi va ijobiy ijtimoiy o'zgarishlarga yordam berishi mumkin.

BMT Jamg'armasining o'zgaruvchan ta'lim tashrifi Birlashgan Millatlar Tashkilotining O'zbekistondagi faoliyati **Shimol va Janub o'rtasidagi sheriklik va hamkorlikni** rivojlantirishda muhim bosqich bo'ldi. Ushbu tashrif bilim almashinuvini, hamkorlik va salohiyatni oshirish uchun katalizator bo'lib xizmat qildi va barqaror rivojlanishga intilayotgan turli ishtirokchilar o'rtasida mustahkam hamkorlikni kuchaytirdi. Qiziqarli muhokamalar, seminarlar va saytlarga tashriflar orqali ishtirokchilar barqaror rivojlanish, inson huquqlari, gender tengligi va iqlim harakati kabi bir qator mavzularni o'rganishdi.

Ushbu hamkorlik tashabbusi O'zbekistonga o'z yutuqlarini namoyish etish, olingan saboqlarni baham ko'rish va barqaror rivojlanishga sodiqligini ta'kidlash uchun bebaho imkoniyat yaratdi.

32 [Biznes barqarorligini ta'minlash bo'yicha forumni](#)

33 [Gender asosidagi zo'ravonlikka qarshi 16 kunlik faollik](#)

34 [O'zbekistonning Artel kompaniyasi BMTning gender asosidagi zo'ravonlikka qarshi "Orange The World" kampaniyasiga qo'shildi](#)



Birlashgan Millatlar Tashkiloti Jamg'armasi O'zbekiston duch kelayotgan noyob muammolar va imkoniyatlar haqida bevosita ma'lumotga ega bo'lib, ularga o'z yordami va resurslarini mamlakatning o'ziga xos ehtiyojlariga moslashtirish imkonini berdi. Ta'lim tashrifi BMTning O'zbekistondagi "Shimol-Janub" hamkorligini rivojlantirishga sodiqligini mustahkamlab, kelgusi hamkorlikdagi sa'y-harakatlar uchun zamin yaratdi.

Birlashgan Millatlar Tashkilotining O'zbekistondagi vakolatxonasi kengaytirilgan sheriklik bazasi orqali barqaror rivojlanish tashabbuslarini moliyalashtirishni kengaytirish bo'yicha muhim qadamlar qo'ymoqda. E'tiborga molik sa'y-harakatlar qatorida **Orol dengizi maqsadli jamg'armasi**, (O'zbekistondagi Orolbo'yi mintaqasi uchun inson xavfsizligi bo'yicha ko'p sheriklik trust fondi) doirasida faoliyat yurituvchi tashkilotlarga alohida e'tibor qaratgan holda turli qo'shma dasturlar orqali BMTMJ bo'ylab hamkorlikni chuqurlashtirish kiradi. Ushbu hamkorliklar an'anaviy sohalardan tashqariga chiqadi va hukumatlar, fuqarolik jamiyati va ilmiy doiralar ishtirokini olqishlaydigan inklyuziv yondashuvni o'z ichiga oladi.

Akademiya Orol mintaqasiga alohida e'tibor qaratgan holda O'zbekistonda BRM sari olg'a siljishda muhim rol o'ynaydi. 2022-yilda Orol dengizi trust fondi taniqli institutlar, xususan, London Universitet kolleji, Siyosiy fanlar boshqarmasi, Wageningen universitetining Ijtimoiy fanlar guruhi (Atrof-muhit iqtisodiyoti va tabiiy resurslar) va Global Yashil o'sish institutining O'zbekistondagi vakolatxonasi bilan muhim hamkorlik aloqalarini o'rnatdi. Bu hamkorliklar O'zbekistonda, xususan, Orolbo'yi mintaqasida 2030 yilgacha Barqaror rivojlanish kun tartibiga erishish yo'lida hamkorlikni rivojlantirish maqsadida **Niyat deklaratsiyasini** imzolash orqali mustahkamlandi. Niyat deklaratsiyasining maqsadi rivojlanish sa'y-harakatlarini ilgari surish uchun umumiy majburiyat bilan BMTMJ va akademik muassasalarning tajribasi va resurslaridan foydalanishdir. Ushbu Deklaratsiyalar doirasida bir nechta asosiy strategik tadbirlar yashil o'sish va barqaror rivojlanishga oid ma'lumotlar va bilimlar almashinuviga ko'maklashishni o'z ichiga oladi; qo'shma axborot, ta'lim va kommunikatsiya kampaniyalarini o'tkazish, jumladan, tadbirlarni birgalikda o'tkazish va mavjud tajribadan foydalanish hamda O'zbekistonda Orolbo'yi mintaqasining

barqaror rivojlanishiga ko'maklashish uchun hamkorlik va sarmoyalarni kengaytirish, potentsial ravishda mintaqa doirasida Birlashgan Millatlar Tashkilotining boshqa tashkilotlari va agentliklarini jalb qilish.

Orolbo'yi mintaqasi uchun sheriklik va moliyalashtirishni qo'llab-quvvatlash namoyishi sifatida **Germaniya Federativ Respublikasi hukumati O'zbekiston Respublikasi hukumatiga** qo'shildi, u 2022 yilda Orol dengizi maqsadli jamg'armasiga **1.5 million AQSh dollari** miqdoridagi to'rtinchi transhni kiritdi. Germaniya Orol dengizi trust fondiga **743,000 AQSH dollari** miqdorida hissa qo'shish orqali mahalliy hamjamiyat duch kelayotgan muammolarni hal qilish uchun oldinga qadam tashladi. Germaniyaning iqlim o'zgarishi masalalari bo'yicha Orol dengizi trust fondiga sarmoya kiritish bo'yicha yetakchiligi boshqalarga o'rnak bo'ladi. Ularning majburiyatlari **Norvegiya, Yevropa Ittifoqi, Finlyandiya, Koreya Respublikasi va Al-Valid xayriya tashkilotlarining** avvalgi hissalarini bilan birgalikda nafaqat hamkorlikni mustahkamlaydi, balki Orol dengizi mintaqasida barqaror rivojlanishni ta'minlash uchun zarur bo'lgan moliyalashtirishni ham ta'minlaydi.

2030 yilgi kun tartibi va BRMlarni qo'llab-quvvatlash maqsadida Shveysariya va O'zbekiston o'rtasida imzolangan restitusiya shartnomasiga muvofiq 2022-yilda Birlashgan Millatlar Tashkilotining ko'p sheriklik maqsadli jamg'armasi – Uzbekistan Vision 2030 jamg'armasi (yoki Ishonch fondi) tashkil etildi. Jamg'armaning kapitali Shveysariyadagi jinoiy protsessda mutlaqo musodara qilingan aktivlarning qaytarilishini ifodalovchi badaldan olinadi. Jamg'arma milliy BRM va islohotlar kun tartibini jadallashtirishga qaratilgan transformativ aralashuvlarni qo'llab-quvvatlaydi va shuning uchun qayta tiklangan aktivlarni BRMga yo'naltirish uchun innovatsion vositaga aylanadi.

Jamg'arma BMTni 2021-2025 yillarga asoslangan Barqaror rivojlanish bo'yicha hamkorlik dasturini amalga oshirish arxitekturasiidan foydalanadi. Ushbudasturning strategik ustuvorliklariga muvofiq, Jamg'arma boshqaruv qo'mitasi birinchi Resurslarni taqsimlash strategiyasini tasdiqladi, unda jami 131 million AQSH dollari miqdoridagi mablag'ning 87 million AQSH dollari ikki strategik ustuvor yo'nalish bo'yicha ajratiladi: i) onalar va chaqaloqlar o'limini kamaytirish, ii) inklyuziv va teng sifatli ta'lim. Korruptsiyaga





qarshi kuchli komponent barcha dastur va loyihalarga kiritiladi. Birlashgan Millatlar Tashkilotining O'zbekistondagi Rezident Koordinatorining rahbarligida bugungi kunda O'zbekistondagi BMT jamoasi tomonidan belgilangan ustuvor yo'nalishlarga muvofiq loyiha takliflarini shakllantirish jarayoni davom etmoqda.

2021-2022 yillar davomida BMT jamoasi O'zbekiston hukumati bilan O'zbekistondagi milliy rivojlanish ustuvorliklari va BRM maqsadlariga erishish uchun zarur bo'lgan davlat mablag'lari va xususiy moliyalashtirish oqimlarini boshqarishga yangi kompleks yondashuvni ta'minlovchi **Integratsiyalashgan Milliy moliyalashtirish strategiyasini (INFS)** ishlab chiqishda yaqindan hamkorlik qildi. Ushbu yondashuvning yangiligi a) umumiy ta'sirni oshirish uchun mavjud siyosatning uyg'unligini qanday kuchaytirish va b) ichki va tashqi manbalardan xususiy va davlat moliyalashtirishni qanday jalb qilishni taklif qilish orqali uning integratsiyalashgan tabiatidir. Bu qo'shma rejalashtirish va monitoring tizimini ishlab chiqishga yordam berdi va rivojlanishni ta'minlovchi omil sifatida BRMni moliyalashtirish bo'yicha

integratsiyalashgan fikrlashni rivojlantirishga yordam berdi. INFS, shuningdek, mavjud resurslardan, jumladan, davlat xarajatlarining yetarliligi, samaradorligi, shaffofligi va adolatligini oshirish orqali qanday qilib ko'proq rivojlanish natijalarini olishga e'tibor qaratadi, bu esa aralashuvlarni dalillarga asoslangan va strategik rejalashtirish imkonini beradi va shu tariqa davlat mablag'lari katalitik bo'lishi va ko'proq xususiy resurslarni jalb qilishi mumkin. U aniq vositalarni kengroq moliyalashtirish strategiyasiga moslashtirish, tarqoq qarorlar qabul qilishning oldini olish, sa'y-harakatlarni yaxshiroq muvofiqlashtirish va resurslarni safarbar qilish uchun kamchiliklar va imkoniyatlarni aniqlash uchun oqilona asos yaratadi. Umuman olganda, strategiyadan moliyalashtirishga bo'lgan boshqa sohaviy va bo'sh e'tiborni yagona umumiy siyosat doirasiga markazlashtirish va hamkorlikni rag'batlantirish orqali muvofiqlikni ta'minlash uchun foydalanish mumkin. INFS, shuningdek, uni ishga tushirish uchun yo'l xaritasi bilan birga keladi. Hukumat uni amalga oshirishni rivojlanish bo'yicha hamkorlar va donorlar hamjamiyatining siyosiy maslahatlari va texnik yordami bilan muvofiqlashtirish niyatida.

2.4. Birlashgan Millatlar Tashkilotining hamkorlik natijalari: BMTning muvofiqligi, samaradorligi va natijalarga yo'naltirilganligi

Birlashgan Millatlar Tashkiloti hamkorlikda yanada izchil, samarali ishlashga harakat qilishda davom etdi. Barqaror rivojlanish bo'yicha hamkorlik dasturi boshqaruvi va amalga oshirish mexanizmlari, shu jumladan agentliklar rahbarlari darajasida raislik qiladigan va Doimiy koordinator va BMT mamlakat jamoasi ga hisob beradigan **BMT natijalari guruhlarini, mavzuli guruhlar va dasturlarni** qo'llab-quvvatlash guruhlarini Hamkorlik dasturining birgalikdagi ustuvorliklarni amalga oshirishda izchillik va sinerjiyani ta'minlashda muhim rol o'ynadi.

Barqaror rivojlanish bo'yicha hamkorlik dasturining milliy BRMlarni amalga oshirishdagi rolini e'tirof etgan holda, Hukumat o'zining 2022 yilga mo'ljallangan BRMni jadallashtirish to'g'risidagi rezolyutsiyasida **Milliy BRM kengashini BMT-Hukumat qo'shma boshqaruv qo'mitasi** bilan birlashtirishga qaror qildi va bundan keyin hukumatning BRM tematik guruhlarini BMT natijalari guruhlarini bilan ushbu maqsadlarga muvofiqlashtirishni taklif qildi. Ushbu integratsiya Birlashgan Millatlar Tashkiloti vazifalarini BRM bo'yicha milliy ustuvorliklar bilan muvofiqlashtirishni kuchaytirish va tegishli milliy hamkasblar bilan yaqinroq hamkorlikni ta'minlash uchun muhim ahamiyatga ega.

Natijalar guruhining raislik tartibi yil davomida qayta tuzildi, ko'proq agentliklar guruhlariga rahbarlik qilish yoki birgalikda rahbarlik qilish uchun kuchaydilar. Bundan tashqari, hamraislarning ikkitasi endi norezident

agentliklar (NRA), XMT va UNECE hisoblanadi, bu esa Noresident agentliklari Barqaror rivojlanish bo'yicha hamkorlik dasturini strategik joylashtirish va amalga oshirishga kiritish imkonini berdi. Birlashgan Millatlar Tashkilotining jami olti a'zosi natijalar guruhlarini boshqaradi yoki birgalikda boshqaradi va to'rt a'zo tematik yoki dasturiy guruhlariga rahbarlik qiladi, bu BMTning umumiy ishida BMT jamoasi a'zolarining yuqori darajadagi ishtirokini namoyish etadi.

2022 yilda BMT jamoasi **to'rtta yangi Qo'shma dasturni** ishga tushirdi va boshqa oltita dasturni ishga tushirishni davom ettirdi. Bu qo'shma dasturlarning barchasi BMT agentliklari o'rtasida sa'y-harakatlarning takrorlanishiga yo'l qo'ymaslik va BRMlarning o'zaro bog'liq tabiatiga mos keladigan rivojlanish muammolariga kompleks yechimlarni ilgari surish, muvofiqlashtirish va hamkorlikni yaxshilash imkonini berdi. Bundan tashqari, Birlashgan Millatlar Tashkilotining tuzilmalari Gender mavzulari guruhi va OIV/OITSGa qarshi ishchi guruhi tomonidan bir qator qo'shma dasturiy harakatlar va targ'ibot tadbirlarini o'tkazish uchun birlashdilar. Surxondaryo viloyatida o'rmonzorlarni barpo etish loyihasi (XXX bet), Milliy ko'p o'lchovli qashshoqlik indeksini (MPI) yaratish (XXX bet), milliy gender strategiyasini amalga oshirish bo'yicha siyosiy maslahatlar va tibbiy ko'rikdan o'tish, shu jumladan xalqaro inson huquqlari standartlari bilan OIVga qarshi testlar muvofiqligini ta'minlash bo'yicha targ'ibot ishlari shular jumlasidandir.

2.4. Birlashgan Millatlar Tashkilotining hamkorlik natijalari: BMTning muvofiqligi, samaradorligi va natijalarga yo'naltirilganligi

2022 yilda BMTning yangi qo'shma dasturlari ro'yxati:

- **BRM qo'shma jamg'armasi:** O'zbekistonda oziq-ovqat va energetika bo'yicha favqulodda vaziyatlarga ko'p qirrali javob berish (FAO, XMT va UNICEF)
- **Tinchlik qurilishi jamg'armasi:** Qirg'iziston va O'zbekistonning chegaradosh hududlarida hamkorlik qilish orqali umumiy farovonlik (FAO va UNFPA);
- **Orol dengizi trast fondi:** yashil va innovatsion rivojlanish orqali yoshlarning imkoniyatlarini kengaytirish (FAO, BMTTD va UNICEF);
- **Orol dengizi trast fondi:** iqlimga chidamli birlamchi tibbiy yordam va suv, sanitariya va gigiyena amaliyoti (FAO, UNFPA va UNICEF).

Birlashgan Millatlar Tashkilotining kommunikatsiya bo'yicha guruhi orqali BMT 2030 yil kun tartibi, BRM va xalqaro me'yoriy kun tartibi bo'yicha izchil xabarlar va targ'ibot ishlarini olib bordi, shu bilan birga mamlakatda yagona BMT brendini ta'minladi. U milliy va xalqaro hamkorlar bilan birgalikda **BMTning turli asosiy nishonlash kunlari va haftalarini**, jumladan, Xalqaro xotin-qizlar kuni, BMT kuni, zo'ravonlikka qarshi 16 kunlik kampaniya, Xalqaro yoshlar kuni, Korruptsiyaga qarshi kurash kuni, Inson huquqlarini himoya qilish kuni va boshqalarni birgalikda nishonladi.

O'zbekiston xalqini Birlashgan Millatlar Tashkilotiga yaqinlashtirish maqsadida O'zbekistonning 6 ta hududida 1230 dan ortiq ishtirokchilar qatnashdi: talabalar, yoshlar yetakchilari, fuqarolik faollari, bloggerlar, parlament a'zolari tibbiyot xodimlari, harbiy xizmatchilar va politsiya xodimlari.



2.4. Birlashgan Millatlar Tashkilotining hamkorlik natijalari: BMTning muvofiqligi, samaradorligi va natijalarga yo'naltirilganligi

2022-yil oktabr oyida O'zbekistonda birinchi marta BMT tomonidan O'zbekistonning 16 ta oliy o'quv yurtlari va maktablari talabalarining 90 dan ortiq san'at asarlari namoyish etilgan **"San'at barqaror rivojlanish uchun"** ko'rgazmasini tashkil etildi³⁵. Ko'rgazma iqlim o'zgarishi, tinchlikni ta'minlash va tabiatni muhofaza qilish, shaharlarning ifloslanishi, gender tengligi kabi global va milliy barqaror maqsadlarga bag'ishlangan rasmlar, vizual inshootlar va fotosuratlarini o'z ichiga oldi.

35 [San'at barqaror rivojlanish uchun](#)



2.5. Moliyaviy obzor va resurslarni safarbar qilish

\$81,349,989

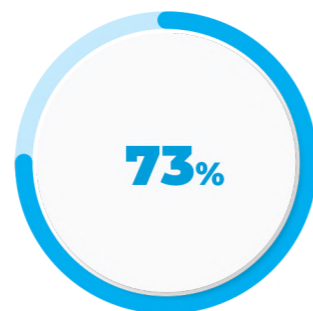
Jami zarur resurslar

\$65,455,086

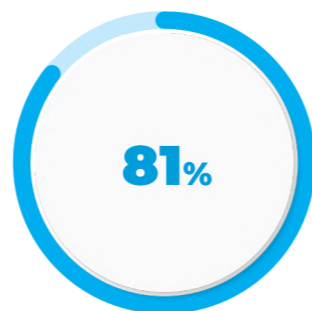
Jami mavjud resurslar

\$47,425,710

Jami harajatlar

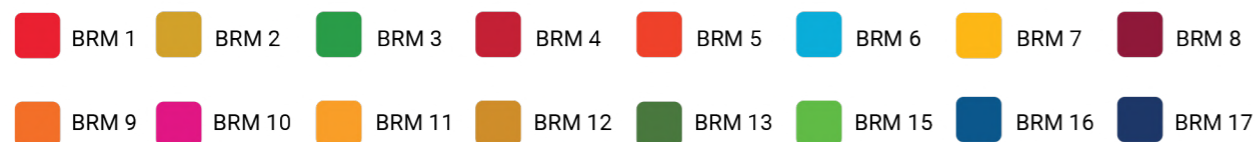
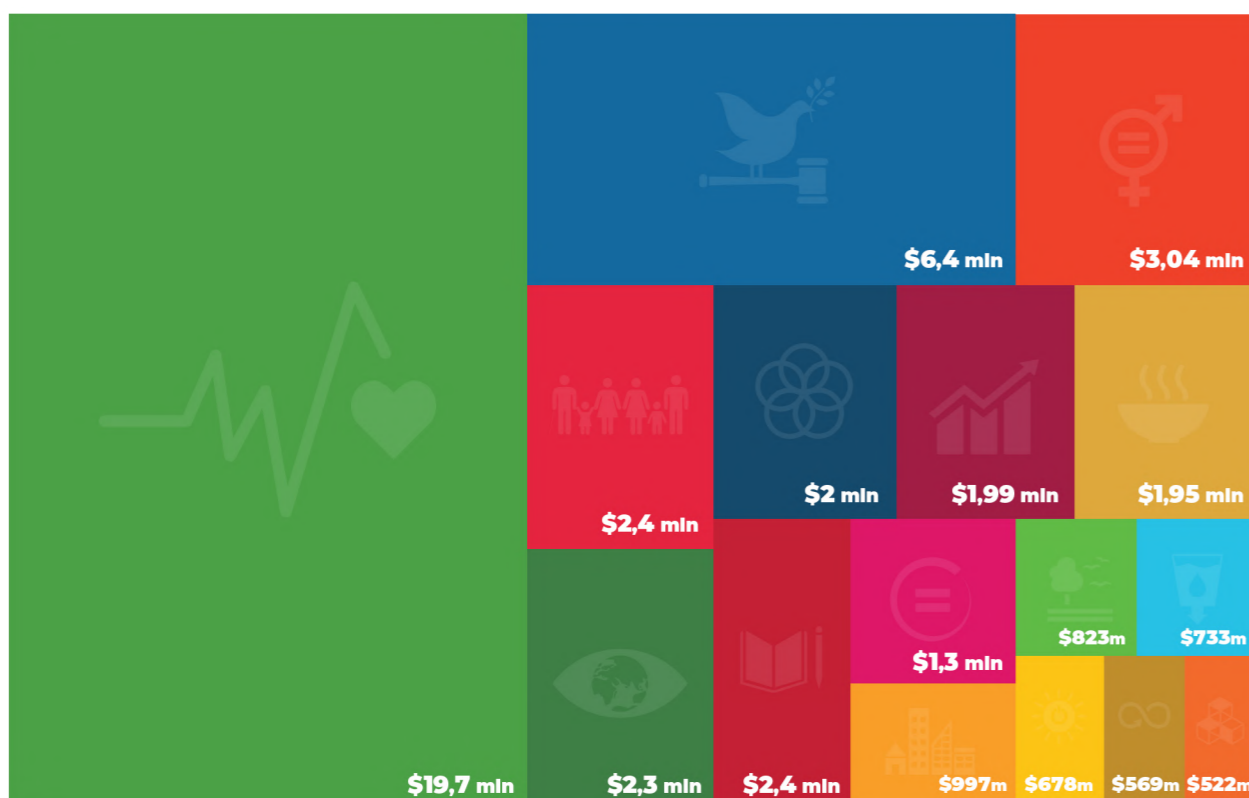


Yetkazib berish darajasi
(xarajat mavjud resurslarga nisbatan)



Resurslarni safarbar qilish darajasi
(mavjud resurslar zarur bo'lgan resurslarga nisbatan)

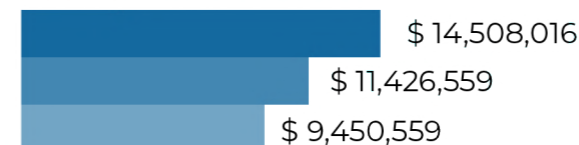
Barqaror rivojlanish maqsadlari bo'yicha xarajatlar



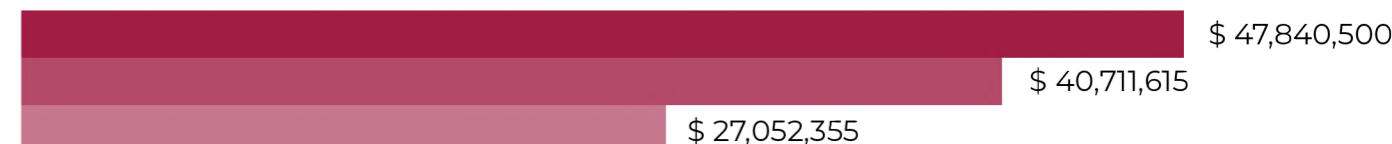
2.5. Moliyaviy obzor va resurslarni safarbar qilish

Natijalar bo'yicha moliyaviy ko'rinish

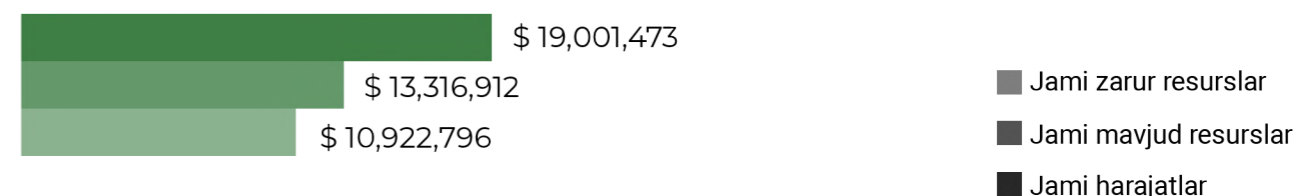
STRATEGIK USTUVORLIK A: Samarali boshqaruv va hamma uchun adolat



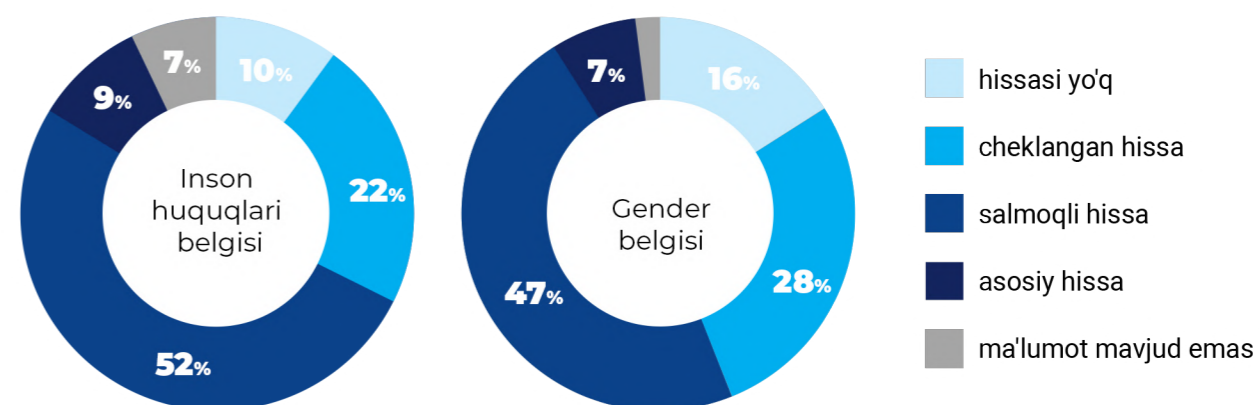
STRATEGIK USTUVORLIK B: Salomatlik, farovonlik va barqaror farovonlikka olib keladigan inklyuziv inson kapitali rivojlanishi



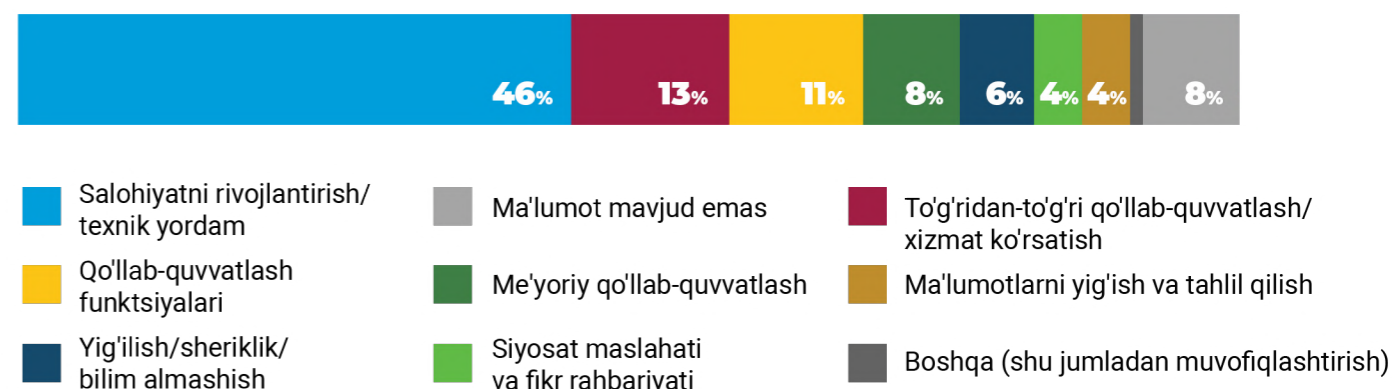
STRATEGIK USTUVORLIK C: Chidamli, iqlimga javobgar va barqaror rivojlanish



Gender tengligi va inson huquqlariga sarflangan xarajatlar



Funktsiya turlari bo'yicha xarajatlar



2.5.2. Resurslarni safarbar qilish va moliyalashtirish sifati

Birlashgan Millatlar Tashkilotining O'zbekistondagi tashabbuslarini muvaffaqiyatli amalga oshirishi va mazmunli natijalarga erishishi uchun resurslarni samarali safarbar etish muhim ahamiyatga ega.

Barqaror rivojlanish sa'y-harakatlari uchun moliyalash bo'yicha turli hamkorlarni diversifikatsiya qilish muhim ahamiyatga ega. Hukumatlar, xayriya tashkilotlari, xususiy sektor tuzilmalari va fuqarolik jamiyati kabi qator hamkorlar bilan hamkorlik qilish turli loyiha va dasturlarni qo'llab-quvvatlay oladigan mustahkam moliyaviy ekotizimni ta'minlaydi.

Resurslarni samarali taqsimlash uchun moliyalashtirish manbalarining tarkibini tushunish juda muhimdir. Asosiy va asosiy bo'lmagan mablag'lar o'rtasidagi muvozanatni ta'minlash paydo bo'lgan ehtiyojlarni qondirishda moslashuvchanlikni ta'minlaydi, shu bilan birga maqsadli va maqsadli bo'lmagan mablag'lar strategik ustuvorliklarga muvofiqlikni ta'minlash va maqsadli aralashuvlar uchun moslashuvchanlikni saqlash uchun ehtiyotkorlik bilan boshqarilishi kerak. Masalan, Germaniya Federativ Respublikasi hukumati Orol dengizi trast fondiga ekologik xavfsizlik muammolarini, shu jumladan iqlim o'zgarishini hal qilish uchun mo'ljallangan resurslarni ajratdi. Loyiha darajasidan farqli o'laroq, tematik darajada maqsadli taqsimlash birlashtirilgan moliyalashtirish mexanizmlarini yanada samarali boshqarish imkonini beradi, shu bilan birga mablag'lar donorlar tomonidan mo'ljallangan maqsadlarga sarflanishini ta'minlaydi.

Istalgan natijalarga erishish uchun moliyalashtirishdagi kamchiliklarni aniqlash va ularni faol ravishda bartaraf etish zarur. Bunday kamchiliklarning dasturni amalga oshirish va natijalariga ta'sirini tan olish resurslardan samarali foydalanishni ta'minlash va BMT tashabbuslarining O'zbekistondagi ta'sirini maksimal darajada oshirish uchun muhim ahamiyatga ega. Moliyaviy ta'minotdagi bo'shliqni tushunish bilan birga, resurslarni safarbar qilishning asosiy imkoniyatlarini aniqlash moliyalashtirish va hamkorlik uchun yangi yo'llarni ochishi mumkin. Innovatsion yondashuvlarni qabul qilish, rivojlanayotgan tendentsiyalardan foydalanish va turli manfaatdor tomonlar bilan hamkorlikdagi sa'y-harakatlarni rag'batlantirish resurslarni ta'minlash uchun yangi imkoniyatlar yaratishi mumkin. Qaytarilgan aktivlardan O'zbekiston aholisi manfaati uchun foydalanish maqsadida tashkil etilgan Uzbekistan Vision 2030 jamg'armasi (yoki Ishonch jamg'armasi) O'zbekistondagi BMT tomonidan moliyalashtirishdagi tafovutni qoplash va BRM larni ilgari surish maqsadida milliy ustuvorliklarni hal etishda noan'anaviy yondashuvlarni yo'lga qo'yayotganiga misol bo'la oladi.

Donorlarning ustuvorliklarini o'zgartirish, iqtisodiy noaniqliklar va moliyalashtirish uchun raqobat kabi muammolarni ham samarali hal qilish kerak. Birlashgan Millatlar Tashkilotining O'zbekistondagi vakolatxonasi ushbu yo'nalishlarni puxta o'ylab ko'rib, resurslarni safarbar qilish bo'yicha sa'y-harakatlarni optimallashtirish, turli moliyalashtirish manbalari imkoniyatlaridan foydalanish va barqaror hamkorlikni yo'lga qo'yish mumkin. Ushbu strategik yondashuv BMTga ta'sirchan natijalarga erishish, barqaror rivojlanishni ta'minlash va O'zbekiston aholisi hayotini ijobiy o'zgartirish imkonini beradi.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASINING 2030 YILGACHA BO'LGAN BARQAROR RIVOJLANISH MAQSADLARI

1 KAM TA'MINLANGANLIK DARAJASINI QISQARTIRISH



2 OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGI VA OVQATLANISH



3 SOG'LIK VA FAROVONLIK



4 SIFATLI TA'LIM



5 GENDER TENGLIK



6 TOZA SUV VA SANITARIYA



BARQAROR ISHONCHLI ERGIYA

3-BOB: Kelgusi yil uchun BMTMJning asosiy e'tibori

2022-yil avgust oyida BMT-Hukumat qo'shma boshqaruv qo'mitasi BMTning 2023-2025 yillarga mo'ljallangan tematik ustuvorliklarini kelishib oldi, bu hamkorlik doirasida BMTMJning hukumat va boshqa rivojlanish hamkorlari bilan keyingi hamkorligini yo'naltirdi. Tematik ustuvorliklar BMTning Qo'shma Ish rejaları orqali amalga oshiriladi.

Rivojlanish konteksti o'zgarib, yangi chaqiriqlar va imkoniyatlar paydo bo'lganda, BMTMJ har yilgi samaradorlikni tahlil qilish orqali rejalarining yangi voqelikka moslashtirilishini va BMT ishi dolzarbligi va maqsadga muvofiqligini ta'minlashga intiladi.

Samarali boshqaruv va hamma uchun adolat

- **Mahalliy boshqaruvning inklyuziv transformatsiyasini,** shuningdek **Korruptsiyaga qarshi kurash tizimi va inklyuziv raqamlashtirishni** kengroq ma'muriy islohotlarga kiritish va to'liq moslashtirishni qo'llab-quvvatlash;
- **Adliya va huquqni muhofaza qilish organlarini isloh** qilish orqali inson huquqlari, gender tengligi va fuqarolik faolligini oshirish, **Gender tengligi milliy strategiyasini va OAV sektorini isloh** qilishni g'olib-quatlash;
- **Milliy moliyalashtirish strategiyasini amalga oshirish** va BRMni qo'llab-quvvatlashda ishonchli statistik tizimini ishlab chiqish orqali taraqqiyotni moliyalashtirish va dalillarga asoslangan siyosatni ishlab chiqishni kengaytirish.

Inklyuziv inson kapitalining rivojlanishi salomatlik, farovonlik va bargarorlikka olib keladi

Hayot sharoitlari va farovonlik

- Yoshlar, ayollar va aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamlarini **ijtimoiy-iqtisodiy hayotga samarali jalb etish va qarorlar** qabul qilishda qo'llab-quvvatlashni ta'minlash
- **Inqirozga qarshi kurashish** dasturlarini qo'llab-quvvatlash va mamlakatning global va mintaqaviy iqtisodiy beqarorlik va ishonchizliklarga ijtimoiy-iqtisodiy chidamliligini oshirish;
- **Yashil iqtisodiyotga o'tishda** qo'llab-quvvatlash
- Hududlarga asoslangan rivojlanishning kompleks yondashuvi orqali **mintaqaviy rivojlanishni kuchaytirish**
- **Kam ta'minlangan guruhlarining** iqtisodiy imkoniyatlarini kengaytirish
- Malakali va xavfsiz **migratsiya**

Ta'lim

- **Ta'lim siyosatini tizim bo'yicha qo'llab-quvvatlash,** EMIS va sifatni ta'minlash tizimlari;
- **O'quv dasturlari va darsliklarni** isloh qilish;
- **O'qituvchilarning professional rivojlanishi;**

Ijtimoiy himoya

- **Ijtimoiy himoya Institutsional islohot** va moliyashtirish;
- Xizmatlardan foydalanish, kafolat va xizmat ko'rsarish;
- Nogiron bolalar va kattalarni ijtimoiy himoya qilish - **CRPDni amalga oshirish;**

Salomatlik

- Sog'liqni saqlash xizmatlarining qamrovi va natijalaridagi **tengsizliklarni bartaraf etish;**
- **Birlimchi tibbiy yordamga** e'tibor qaratgan holda sog'liqni saqlash tizimlarini mustahkamlash;
- **Favqulodda vaziyatlarda sog'liqni saqlash** va ularga javob berishni kuchaytirish;
- Sog'liqni saqlash bo'yicha integratsiyalashgan, ko'p tarmoqli **siyosat va dasturlarni** ilgari surish;

Chidamli, iqlimga javob beradigan va barqaror rivojlanish

- **Yashil o'sish:** 2030 yilgacha Yashil rivojlanish strategik asosini (GGSF) va 2050 yilgacha past uglerodli rivojlanish strategiyasini ishlab chiqish va amalga oshirish;
- **Iqlimni moliyalashtirish:** GGSFni amalga oshirishni qo'llab-quvvatlash uchun iqlim o'zgarishini moliyalashtirish tizimini yaratishga ko'maklashish;
- **Energiyani karbonsizlantirish siyosatining salbiy ijtimoiy ta'sirini kamaytirish** va energiyani adolatli o'tishini ta'minlash uchun nol uglerodli energiya tizimlari transformatsiyasini rag'batlantirish;
- **Nol uglerod va barqaror harakatchanlik.** Jamoat transporti infratuzilmasini mustahkamlash, transportni elektrlashtirish va qayta tiklanadigan energiyani integratsiyalashuviga bevosita ko'maklashish;
- **O'rmonzorlashtirish/Yashil Makon** - "Yashil millat" Davlat dasturini amalga oshirishda ko'mak;
- **Barqaror suv resurslarini boshqarish** bo'yicha siyosat, strategiya va salohiyatni oshirishga e'tibor qaratgan holda suv resurslarini integratsiyalashgan boshqaruvni rivojlantirish;
- **Suv-energiya-ozuq-ovqat-atrof-muhit** (WEFE) aloqasi, shu jumladan qishloq xo'jaligi va ozuq-ovqat xavfsizligi;
- 5 ta asosiy yo'nalish (qishloq, suv xo'jaligi, sog'liqni saqlash, uy-joy va favqulodda vaziyatlarni boshqarish) bo'yicha **Milliy moslashish rejasini** qabul qilish va amalga oshirishni qo'llab-quvvatlash, uning geografik kengayishini davom ettirish;
- **Bioxilma-xillikni/ekotizimni boshqarish va bioxilma-xillikni moliyalashtirish;**
- Orolbo'yi mintagasini ekologik innovatsiyalar va texnologiyalar zonasiga aylantirish bo'yicha Orolbo'yi mintagasini bargaror rivojlantirish bo'yicha **Yaxlit yo'l xaritasini** amalga oshirish;
- Kompostlash va qayta ishlash orqali issiqxona gazlari chiqindilarini kamaytirish orqali O'zbekistonda **chiqindilarni iqlimga mos ravishda boshqarishni** qo'llab-quvvatlash;
- Ko'p xavfli erta ogohlantirish tizimining samaradorligi va qamrovini oshirish va Senday **Favqulodda vaziyatlar xavfini kamaytirish bo'yicha** doirasidagi majburiyatlarni samarali bajarish uchun milliy salohiyatni kuchaytirish.

